

STRATEGISK PLAN OCH BUDGET 2020 – 2022

till kommunstyrelsen 2019-09-11

Innehållsförteckning

Kommunfullmäktiges beslut 2019-09-30	3
Kommunstyrelsens ordförande har ordet	6
Politisk organisation	8
Inledning	9
Vision, värdegrund och övergripande mål	10
Planering och uppföljning	12
God ekonomisk hushållning och finansiella mål	13
Mål inom arbetsgivarpolitiken	15
Kommunfullmäktiges uppdrag för 2020	16
Vi och vår omvärld	16
Budget 2020	18
Valnämnd	40
Revisionsnämnd	41
Överförmyndarverksamhet	42
Kommunstyrelse	43
Kommunstyrelse - Räddningstjänst	44
Teknisk nämnd	45
Elverksstyrelse	46
Miljö- och byggnämnd	47
Barn- och utbildningsnämnd	48
Kultur- och fritidsnämnd	50
Socialnämnd	51

Kommunfullmäktiges beslut 2019-09-30

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige anta:

1. Budget för åren 2020-2022 för Vaggeryds kommun. Dokumentet innehåller de övergripande målen och de finansiella målen som ska styra verksamheten.

2. Resultat-, kassaflödes- och balansbudget för åren 2020-2022.

Driftsbudgeten för år 2020 om 809,0 miljoner kronor, samt 826,6 i plan för 2021 och 856,2 mnkr för 2022 fastställs per nämnd och styrelse enligt följande fördelning:

- Kommunfullmäktige beslutar att fastställa budgeterad nettokostnad till drift för Valnämndens verksamhet med sammanlagt 25 tkr för 2020. Anslagen för 2021 om 25 tkr och 2022 om 25 tkr antas som underlag för fortsatt planering.
- Kommunfullmäktige beslutar att fastställa budgeterad nettokostnad till drift för Revisionsnämndens verksamhet med sammanlagt 750 tkr för 2020. Anslagen för 2021 om 750 tkr och 2022 om 750 tkr antas som underlag för fortsatt planering.
- Kommunfullmäktige beslutar att fastställa budgeterad nettokostnad till drift för Överförmyndare verksamhet med sammanlagt 1 100 tkr för 2020. Anslagen för 2021 om 1 200 tkr och 2022 om 1 200 tkr antas som underlag för fortsatt planering.
- Kommunfullmäktige beslutar att fastställa budgeterad nettokostnad till drift för Kommunstyrelsens verksamhet med sammanlagt 68 712 tkr för 2020. Anslagen för 2021 om 69 459 tkr och 2022 om 71 010 tkr antas som underlag för fortsatt planering.
- Kommunfullmäktige beslutar att fastställa budgeterad nettokostnad till drift för Räddningstjänstens verksamhet med sammanlagt 12 214 tkr för 2020. Anslagen för 2021 om 12 304 tkr och 2022 om 12 395 tkr antas som underlag för fortsatt planering.
- Kommunfullmäktige beslutar att fastställa budgeterad nettokostnad till drift för Teknisk nämnd med sammanlagt 32 973 tkr för 2020. Anslagen för 2021 om 33 217 tkr och 2022 om 34 962 tkr antas som underlag för fortsatt planering.
- Kommunfullmäktige beslutar att fastställa budgeterad nettokostnad till drift för Elverksstyrelsens verksamhet med sammanlagt -2 000 tkr för 2020. Anslagen för 2021 om -2 000 tkr och 2022 om -2 000 tkr antas som underlag för fortsatt planering.
- Kommunfullmäktige beslutar att fastställa budgeterad nettokostnad till drift för Miljö och byggnämndens verksamhet med sammanlagt 5 178 tkr för 2020. Anslagen för 2021 om 5 216 tkr och 2022 om 5 255 tkr antas som underlag för fortsatt planering.
- Kommunfullmäktige beslutar att fastställa budgeterad nettokostnad till drift för Barn och utbildningsnämndens verksamhet med sammanlagt 391 177 tkr för 2020. Anslagen för 2021 om 395 467 tkr och 2022 om 402 490 tkr antas som underlag för fortsatt planering.
- Kommunfullmäktige beslutar att fastställa budgeterad nettokostnad till drift för Kultur och fritidsnämndens verksamhet med sammanlagt 31 001 tkr för 2020. Anslagen för 2021 om 31 230 tkr och 2022 om 31 961 tkr antas som underlag för fortsatt planering.

- Kommunfullmäktige beslutar att fastställa budgeterad nettokostnad till drift för Socialnämndens verksamhet med sammanlagt 250 500 tkr för 2020. Anslagen för 2021 om 254 351 tkr och 2022 om 259 230 tkr antas som underlag för fortsatt planering.
- Kommunfullmäktige beslutar att fastställa budgeterad nettokostnad till drift för Central lönepott med sammanlagt 14 181 tkr för april – december 2019 samt januari - mars 2020. Anslagen för 2021 om 17 000 tkr och 2022 om 19 000 tkr antas som underlag för fortsatt planering.
- Kommunfullmäktige beslutar att fastställa budgeterad nettokostnad till drift för Finansförvaltningens verksamhet med sammanlagt 3 211 tkr för 2020. Anslagen för 2021 om 8 000 tkr och 2022 om 19 703 tkr antas som underlag för fortsatt planering.

3. Investeringsbudgeten, skattefinansierad del för år 2019 och 2020 med en nettoutgift på 142,1 miljoner kronor respektive 105,0 miljoner kronor för år 2019 och 2020 exklusive självfinansierade investeringar, den avgiftsfinansierade delen om 30,1 miljoner kronor och 51,9 miljoner kronor samt exploateringsbudgeten om 135,9 miljoner kronor och 0,2 miljoner kronor. Investeringsplanen, den avgiftsfinansierade planen samt exploateringsplanen för 2021 – 2022 antas som underlag för fortsatt planering. Kommunstyrelsen ges rätt att besluta om omprioriteringar av investeringar inom totalramen med 4 mnkr under 2020 samt att löpande återrapportera besluten till Kommunfullmäktige. Projekt överstigande 4 miljoner kronor ska slutredovisas till Kommunfullmäktige.

Investeringsbudgeten för år 2019 (reviderad) om 142,1 miljoner kronor och 105,0 miljoner kronor för 2020, samt i plan för 2021 57,4 mnkr och 19,5 mnkr för 2022 fastställs per nämnd och styrelse enligt följande fördelning:

Investeringsram, skattefinansierad verksamhet, för mandatperioden 2019- 2022 har i tidigare beslut i KF 2018-11-26 § fastställts till 338 mnkr. Investeringsnivå för taxefinansierad verksamhet budgetåret samt påföljande två planår framgår i Strategisk plan och budget för 2020- 2022.

- Kommunfullmäktige beslutar att fastställa investeringsbudget för kommunstyrelsens verksamhet med sammanlagt 65,2 mnkr för 2019 och 31,2 mnkr för 2020. Planen för 2021 om 15,5 mnkr och 2022 om 2,5 mnkr antas som underlag för fortsatt planering.
- Kommunfullmäktige beslutar att fastställa investeringsbudget för Teknisk Nämnd med sammanlagt 56,9 mnkr för 2019 och 67,2 mnkr för 2020. Planen för 2021 om 35,6 mnkr och 2022 om 8,0 mnkr antas som underlag för fortsatt planering.
- Kommunfullmäktige beslutar att fastställa investeringsbudget för Kultur och fritidsnämndens verksamhet med sammanlagt 5,1 mnkr för 2019 och 2,7 mnkr för 2020. Planen för 2021 om 1,3 mnkr och 2022 om 1,8 mnkr antas som underlag för fortsatt planering
- Kommunfullmäktige beslutar att fastställa investeringsbudget för Barn och utbildningsnämndens verksamhet med sammanlagt 4,3 mnkr för 2019 och 2,1 mnkr för 2020. Planen för 2021 om 2,1 mnkr och 2022 om 2,1 mnkr antas som underlag för fortsatt planering.
- Kommunfullmäktige beslutar att fastställa investeringsbudget för Socialnämndens verksamhet med sammanlagt 7,3 mnkr för 2019 och 1,0 mnkr för 2020. Planen för 2021 om 1,0 mnkr och 2022 om 1,0 mnkr antas som underlag för fortsatt planering.
- Kommunfullmäktige beslutar att fastställa investeringsbudget för Räddningstjänstens verksamhet med sammanlagt 2,8 mnkr för 2019 och 0,8 mnkr för 2020. Planen för 2021 om 2,0 mnkr och 2022 om 4,1 mnkr antas som underlag för fortsatt planering.
- Kommunfullmäktige beslutar att fastställa investeringsbudget för Miljö- och byggnadsnämndens verksamhet med sammanlagt 0,5 mnkr för 2019 och 0,0 mnkr för 2020. Planen för 2021 om 0,0 mnkr och 2022 om 0,0 mnkr antas som underlag för fortsatt planering.

- Kommunfullmäktige beslutar att fastställa investeringsbudget för Elverkets verksamhet med sammanlagt 11,0 mnkr för 2019 och 30,0 mnkr för 2020. Planen för 2021 om 67,5 mnkr och 2022 om 7,5 mnkr antas som underlag för fortsatt planering.
4. Utdebiteringen för 2020 fastställs till 21:49 per skattekrona.
 5. Kommunstyrelsen har under 2020 rätt att nyupplåna det vill säga öka kommunens skulder med totalt 100 miljoner kronor.
 6. Nämnderna får i uppdrag att ta fram programbudget för 2020 innefattande mål för 2020 samt verksamhetsplan för 2020 utifrån anslag, politiska mål och ambitioner som beskrivs i budgeten.
 7. Kommunstyrelsen och nämnderna får i uppdrag att fortsatt arbete med effektivitetshöjande insatser för att nå långsiktig balans i resultatbudget 2021 och 2022.
 8. Kommunfullmäktige beslutar att utdelnings-/ersättningskravet på Vaggeryds Energi AB är oförändrat avseende 2020.
 9. Kommunfullmäktige beslutar att borgensavgiften minskar från 0,5 % av beviljad borgenssumma till 0,4 %.
 10. Internräntan för 2020 fastställs till 1,5 % enligt Sveriges kommuner och landstings rekommendation.
 11. Kommunfullmäktige beslutar att taxor och avgifter fastställs i separat ärende.
 12. Kommunfullmäktige beslutar att reservera medel dvs göra en eller flera avsättningar på balansräkningen motsvarande kommunens del om 23,5 miljoner kronor för medfinansiering i det statliga infrastrukturprojektet, Järnvägsprojektet Y.et.

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Femklövern

Vaggeryds kommun präglas av fortsatt tillväxt. Under perioden 2015-2018 har vi ökat lika mycket i invånare som vi gjorde under tidigare tre mandatperioder. Vårt utmärkta geografiska och strategiska läge tillsammans med den drivkraft och entreprenörsanda som finns bland våra invånare gör oss till en stark tillväxtkommun. Detta både ger och förutsätter en styrka i ekonomin.

Tillväxt är givetvis positivt men det gäller också att tänka hållbarhet. Vi får inte växa så fort att vi glömmer bort klok samhällsplanering eller att vår styrka i ekonomi försämras.

Kommunfullmäktige har beslutat att kommunen ska ha ett överskottsmål på 2 % vilket motsvarar 15 miljoner kronor för hela kommunen. Att kommunen behöver ha ett överskott beror på att det är många investeringar som kommunen måste klara av att betala utan att låna för mycket. Till exempel investeringar i nytt vård- och omsorgsboende och förskolor.

Budgetberedningen har politisk samsyn om de finansiella målen och befolkningsprognos för 2020 och framåt som bygger på regionförbundets byggprognos. Dock är det viktigt att följa utvecklingen noga. Hittills har våra prognoser stämt bra.

Att varje år ta ut mer skatt av medborgarna är inte en långsiktig hållbar lösning. Därför bygger vi vår budget på en oförändrad skatt på 21:49.

Då det ekonomiska utrymmet ytterligare har begränsats bl.a. på grund ökade kapitaltjänstkostnader har vi ytterligare en gång tittat över möjligheterna att frigöra medel genom att gå bakåt och se över tidigare objekts avskrivningsutrymme.

Vi har även valt att lägga oss på en något lägre nivå 2,5 % i prognos än vad SKL bedömer när det gäller kommande löneutrymme. Om den offentliga sidan ökar betydligt mera än den privata sidan på löner uppstår det till sist obalanser som är omöjliga att hantera.

Vi bedömer att med denna strategi tillser vi att kostnadsutvecklingen och intäktsutvecklingen löper parallellt.

Men vi har ett fortsatt arbete kvar att jobba vidare med att säkerställa två procents överskott 2021 och 2022. Nytt i budgeten 2020 är vi också har en ny modell för resursfördelning till Teknisk verksamhet och en uppdaterad för Barn och Utbildningsnämnd.

I den politiska processen av fördelningen av budgetmedel har vi valt att särskilt prioritera till Socialnämndens verksamhet, Räddningstjänstens uppdrag samt Överförmyndarverksamheten.

Om driftsidan av budgeten präglas av återhållsamhet så beror det till stor del på att investeringssidan är så otroligt expansiv. Vi har ett gemensamt tak för skattefinansierad verksamhet under 2019-2022 till 338 miljoner

kronor. I budgetarbetet har vi ytterligare prioriterat så att vi nu ligger på 307 miljoner + självfinansierade objekt. På så vis skapar vi ett handlingsutrymme så att vi inte låser hela mandatperioden för investeringar.

Vi gör mycket stora satsningar i nya områden att bo, verka och leva i vilket leder till att en mindre del hamnar i skattefinansierad investeringsbudget och en mycket stor del i exploateringsverksamhet som på sikt förväntas bli neutral när det gäller nerlagda kostnader.

Även affärsdrivande verksamhet är mycket tung investeringsmässigt i inneliggande mandatperiod. Detta faktum kommer att ha en påverkan på taxor och avgifter kommande år.

Självfinansieringsprincipen för skattefinansierade investeringar kommer att sjunka till ca 70 % mot målet 100 %. Hur mycket det sjunker är beroende av i vilken takt vi orkar genomföra dessa stora investeringar.

Det mycket viktiga långsiktiga soliditetsmålet att inte understiga 30 % i soliditet klarar vi sett ur ett flerårsperspektiv.

Femklöverns budgetförslag gör det också möjligt att jobba med och nå samtliga Kommunfullmäktiges nya övergripande mål som att Vaggeryds Kommun ska vara:

En plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt.

En plats med hög sysselsättning, varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet.

En plats med en hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv – för en god folkhälsa.

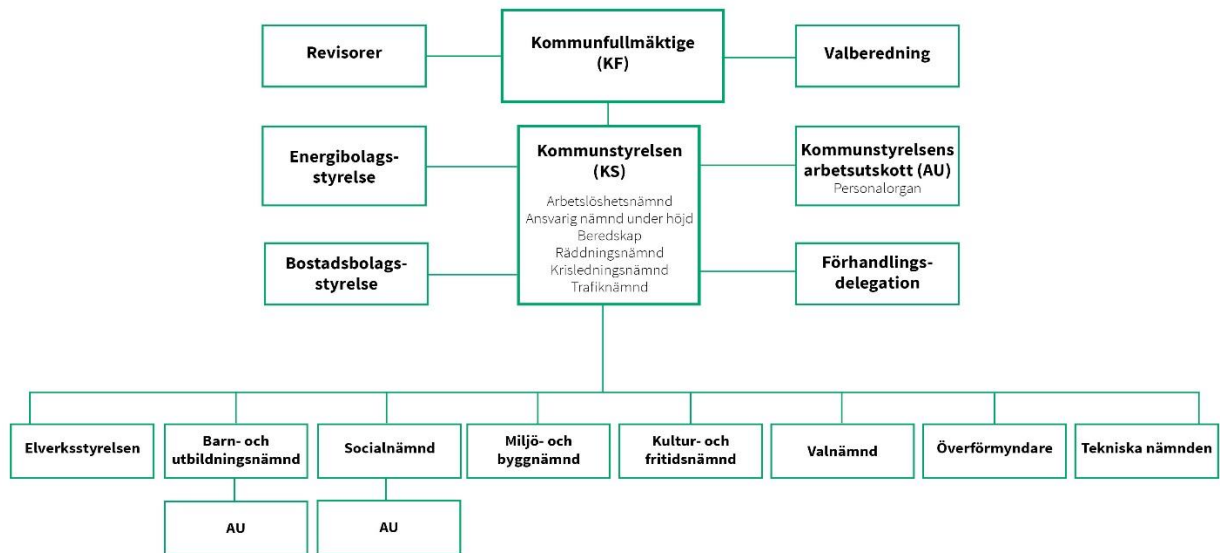
En plats som är attraktiv, trygg och tillgänglig – där alla känner delaktighet och kan påverka

För Femklöverns förslag till Programbudget 2020 med plan för åren 2021-2022

Gert Jonsson Kommunstyrelsens ordförande

Politisk organisation

Nedan organisationskiss visar kommunens politiska organisering.

Inledning

Vaggeryds kommuns Strategiska plan och budget för 2020-2022 är kommunfullmäktiges (KF) övergripande styrdokument och har utarbetats i enlighet med kommunens planeringsprocess.

Styrning, ledning och uppföljning i Vaggeryds kommun utgår från vision och värdegrund och baseras på en god ekonomisk hushållning som innebär att varje generation bär sin kostnad.

Styrning

Kommunfullmäktiges övergripande mål bidrar till en god ekonomisk hushållning och reglerar prioriteringar i styrningen genom en rambudget (Strategisk plan och budget) och en programbudget som godkänns av kommunfullmäktige.

Nämnder och bolagens styrelser använder de övergripande målen och den ekonomiska ramen som riktlinje för mål kopplade till den egna verksamheten.

Reglemente kompletterar kommunallagen och reglerar ansvar och beslutanderätt samt tydliggör gränsdragningar mellan kommunstyrelsen och övriga nämnder.

Varje nämnds delegationsordning är en vidaredelegation som tydliggör ansvarsfördelning mellan nämnd, utskott, presidium och olika funktioner inom förvaltningen.

Verkställigheten hanteras av kommunens förvaltningar med kommundirektören som högsta tjänsteperson.

Uppföljning

De politiska målen och ekonomisk ram följs upp som en del av god ekonomisk hushållning genom tertialprognos, delårsrapport per 31 augusti samt årsredovisning. I varje nämnd sker en kontinuerlig dialog kring mål, medel och kvalitet.

Till de politiska målen finns kvalitetsindikatorer med både långsiktiga och accepterade värden på kortare sikt vilka redovisas samlat i början av året i samband med årsredovisning och dialog kring året som gått.

Lagstadgade krav samt verksamhetsspecifika kvalitetskrav i samband med grunduppdraget hanteras i det interna kvalitetsarbetet och avvikelser hanteras inom respektive nämnd enligt reglemente, med kommunstyrelsen som samordnande. Reglemente reglerar krav på särskilt uppföljningsansvar.

Ledning

Ledningen av organisationen utgår från vision och värdegrund. Ledningen utgår från ett medborgarperspektiv och har ett inbyggt tvärsektoriellt fokus på målgrupper.

Marknadsplanen ger stöd för att hantera extern kommunikation och samarbetet utanför kommunen.

Värdeverkstaden ger stöd för att hantera den interna kommunikationen och samarbetet internt i den kommunala organisationen med fokus på kvalitet.

Vision, värdegrund och övergripande mål

Vision och värdegrund 2030

Här ger vi plats för att göra skillnad

En plats för möjligheter formad med **tanke och omtanke**.

Där lusten är vår drivkraft och där glädjen smittar.

En plats med stark tradition för gränslöst skapande.

Där gemensam vilja och kunskap får livet att lyfta och **idéer att bli verklighet**.

En plats i rörelse som bygger på mångfald och hållbarhet.

Där allt är nära och **alla har betydelse**.

Övergripande mål för mandatperioden 2019-2022

Alla som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun uppnår tillsammans visionen genom fyra mål:

Vaggeryds kommun ska vara en plats...

...med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen

...med hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet

...med en hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa

...som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka

Vaggeryds kommuns fyra mål för mandatperioden är långsiktiga och är kopplade till FN:s 17 globala mål inom Agenda2030.

Alla verksamheter bidrar till samtliga fyra mål som förtydligas genom ett strategiskt utvecklingsprogram.

Samtliga mål följs upp i samband med prognos och rapportering av ekonomi och kvalitetsresultat

Vaggeryds kommuns övergripande mål skall harmonisera med de planer och riktlinjer som hanteras och beslutas politiskt. Exempelvis kommunens översiktsplan, boendeutvecklingsprogram, miljöprogram m.m.

Vaggeryds kommuns övergripande mål skall harmonisera med fullmäktiges interna mål för organisationen - finansiella mål, mål för arbetsgivarpolitiken samt det egna miljöarbetet.

Bakgrund till kommunens vision och värdegrund

År 2013 antogs visionen för Vaggeryds kommun som plats. Den togs fram tillsammans av politiker, företagare, föreningsmänniskor, elever, tjänstemän och invånare. Visionen beskriver vilken plats vi vill sträva mot att vara, den är vår karta och målbild över vart vi är på väg. Visionen ägs av alla och bygger stolthet, framtidstro och en anda för kommunen som plats.

Kopplat till visionen finns vår externa marknadsföring och samverkan beskriven i en Marknadsplan framtagen tillsammans med Vaggeryds Näringslivsråd. Visionen - Här ger vi plats för att göra skillnad – leder oss i allt det vi gör och säger i marknadsplanen. Marknadsplanens syfte är att skapa en samsyn kring hur vi bygger bilden och berättelsen om Vaggeryds kommun som plats och vilka områden och har sin koppling i kommunfullmäktiges övergripande mål.

Det är också med koppling till Kommunfullmäktiges övergripande mål och med utgångspunkt från visionen, som mätning och uppföljning görs av mål, medel och kvalitet. De nya övergripande målen kommer under året att kopplas till metod för uppföljning.

Mätning och uppföljning av kvalitet görs med fokus på de vi finns till för och hämtar resultat från bl.a. KKiK, Kommunens kvalitet i korthet, SCB medborgarundersökning, Öppna jämförelser och Medarbetarenkät.

För att uppnå visionen har Vaggeryds kommun år 2013 i ett Kommunfullmäktigebeslut initierat ett kommunövergripande internt kvalitetsarbete med inspiration av LEAN i syfte att skapa ett förhållningssätt som ger största nytta för invånaren. LEAN-filosofin härstammar från det japanska bilföretaget Toyota och bygger på att de som är närmast verksamheten i vardagen är de som bäst kan se vad som kan förbättras, och hur.

Värdeverkstaden knyter samma vision, värdegrund och ledningsfilosofi och är ett metodstöd för det interna kvalitetsarbetet. Syftet med värdeverkstaden är att med hjälp av en samlad översiktlig bild över verktygen vi använder för vårt interna kvalitetsarbete, få inspiration och stöd i vardagen.

Vi skall skapa en arbetsplats där medarbetare har en känsla för helheten, utvecklas och skapar ett ökat värde för våra medborgare. Delaktighet och engagemang genom ständiga förbättringar skapar förutsättningar för att frigöra resurser och använda dem där det behövs bäst. Målet är att vision och värdegrund är en naturlig del av vårt interna förhållningssätt och att alla medarbetare och ledare känner att de gör skillnad.

Kvalitetsarbetet skall leda till en ökad nytta, kvalitet och lärande i våra verksamheter och ge en resultatnyfiken organisation.

Planering och uppföljning

I den Strategiska planen och budgetprocessen samlas merparten av de förändringsarbeten som kräver politiska beslut. Skälen till detta är många, bland annat är det ett effektivt sätt då samordningen ger tidsvinster. Metoden skapar också delaktighet och helhetssyn. Vidare är förändringsbeslut ofta förknippat med prioriteringar som i många fall behöver värderas av olika aktörer utifrån olika perspektiv och inte minst helhetens sammantagna utmaningar. Denna samordnade budgetprocess samlar helhetens utmaningar och väger dessa mot varandra utifrån de ekonomiska resurser som finns tillgängliga. Tydliga spelregler och tidiga planeringsförutsättningar ger stabilitet och är en central framgångsfaktor i god ekonomisk hushållning.

En av Vaggeryds kommuns framgångsfaktorer för att nå målet om god ekonomisk hushållning är en successiv utveckling av planeringsprocessen. Initialt fokuseras mycket på att förstå tidigare års resultat, därefter skapas en förståelse för planeringsförutsättningarna. Processen handlar i praktiken om att lyssna och kommunicera olika parter/verksamheters utmaningar inför kommande år och samtidigt skapa förståelse och ett gemensamt ansvar för helheten. Förutom att dialogerna i sig är viktiga, är det också viktigt att sända tydliga styrsignaler tidigt i processen. Politiken ger signaler om hur de ser på olika prioriteringar och nämnderna och förvaltningarna får möjlighet att skicka signaler om de långsiktiga behoven av resurser och verksamhetsprioriteringar.

Årshjul 2020

Rapportering och analys av 2019

Uppföljning 2020 och Planering 2021

- Strategisk plan och budget 2021-2023, beslutas av Kommunfullmäktige juni 2020
- Budgetuppföljning 2020 per 30/4, godkänns Kommunfullmäktige juni 2020
- Programbudget 2021, godkänns Kommunfullmäktige november 2020
- Delårsbokslut 2020 per 31/8, godkänns Kommunfullmäktige oktober 2020
- Årsredovisning 2019, beslutas av Kommunfullmäktige april 2020
- Kvalitetsmått levereras under hela året; KKiK Kommunens Kvalitet i Korthet inklusive servicemätning, SKL Öppna jämförelser, SCB medborgarenkät, Medarbetarenkät, och presenteras samlat i samband med årsredovisning och dialog kring "Året som gått".

Dialogbaserad och samordnad budgetprocess

Kommunen samlar merparten av de budgetrelaterade ärendena till kommunens budgetprocess och dess budgetberedning. Metoden skapar delaktighet och helhetssyn. Processen handlar om att lyssna och kommunicera olika parter/verksamheters utmaningar och samtidigt skapa förståelse och ett gemensamt ansvar för helheten.

Tydliga riktlinjer och anvisningar tillsammans med tidiga planeringsförutsättningar ger stabilitet och är en central framgångsfaktor i god ekonomisk hushållning. Beslut som innebär en ekonomisk påverkan ska alltid bygga på en analys, vidare måste finansiering finnas i beslutsunderlag som får ekonomiska effekter.

God ekonomisk hushållning och finansiella mål

Kommunallagen ställer krav på god ekonomisk hushållning. I budgeten ska anges mål för verksamheten som är av betydelse för detta krav. För Vaggeryds kommun innebär det att de prioriterade målen är styrande. I budgeten ges de ekonomiska förutsättningarna. Dessa förutsättningar anger takten i vår strävan mot att uppfylla målen. Grundläggande för en god ekonomisk hushållning är en ekonomi i balans och en välfungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet där varje generation bär sin kostnad. För att upprätthålla en god ekonomisk hushållning måste det för verksamheten finnas ett samband mellan mål, medel och kvalitet.

För att våra verksamheter utifrån tillgängliga resurser ska utvecklas i riktning mot att uppfylla de prioriterade målen är det viktigt att ansvar och befogenheter fördelas i hela organisationen. Decentraliseringen är ändamålsenlig samtidigt som den förutsätter tydliga ansvarsnivåer. Helhetssyn är nödvändig så att fler dimensioner än den egna kärnverksamhetens behov och intressen beaktas. För att få effekt och uppnå gemensamma mål ska engagemang och kompetens tas tillvara i organisationens olika delar.

Strategisk plan och budgetprocessen ska ge utrymme för dialog, delaktighet och ansvarstagande.

För att upprätthålla kapaciteten på lång sikt måste intäkterna överstiga kostnaderna. Detta är uttryckt i kommunallagen i form av det s.k. balanskravet. Balanskravet innebär att kommunens resultat måste vara positivt vilket är den lägsta godtagbara nivån för kommunens resultat på kort sikt. På lång sikt räcker inte ett nollresultat för att bevara den långsiktiga kapaciteten. Bland annat måste det finnas ett positivt resultat för att kunna finansiera oförutsedda kostnader, del av investeringsverksamheten samt för att värdesäkra det egna kapitalet.

Strategisk plan och budget innehåller fyra finansiella mål. Dessa mål ska stödja förutsättningarna för att upprätthålla en god ekonomisk hushållning i kommunen över tid. Kommunens finansiella mål nr 2 har koppling till investeringsnivåer i den skattefinansierade verksamheten och fastställer investeringsramen för varje mandatperiod. Målet följs upp varje år, men slutlig måluppfyllelse erhålls först efter sista året i mandatperioden. Ett genomsnitt beräknas över fyraårsperioden och rapporteras till kommunfullmäktige inom ramen kommunens "Årsredovisning". Det enskilda året fungerar som en avstämningspunkt och ger ett stöd, en indikation till politiska beslut kopplat till investeringsbudgeten.

Beslut om att göra avsteg från investeringsmålet inför en ny mandatperiod kan medges i Strategisk plan och budget om investeringsbehovet bedöms vara av sådan art att en lägre självfinansieringsgrad är motiverad utifrån skäl som har stor betydelse för kommunens förutsättningar att hantera sitt grunduppdrag.

Det långsiktiga finansiella hållbarhetsmålet är kommunens soliditetmål (se mål 3 nedan). Detta mål anger hur stor del av kommunens tillgångar som kommunen själv äger. Måttets målvärde om 30 % utgör en lägsta nivå, ett golv, som inte får understigas. Investeringarnas påverkan på utrymmet i den löpande verksamheten, ska finansieras via driftbudgeten och ska vägas in i beslut kopplat till investeringar där drifteffekten kan förväntas bli betydande. Mål nr 1 om ett årligt resultat om 2 procent av skatter och generella statsbidrag säkerställer att kommunens löpande verksamhet planeras inom ramen för tillgängliga resurser.

Finansiella mål

- 1. Det årliga resultatet ska vara minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag, vilket motsvarar cirka 15 mnkr.**

Indikator 1.1:

Årets resultat, mnkr	Mål
Riktat till: Alla verksamheter	
Årets resultat ska vara minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag, %	2,0
vilket motsvarar ett årligt resultat enligt resultaträkningen om cirka 15 mnkr	15,0

Ett överskott i verksamheterna skapar ett politiskt handlingsutrymme och möjliggör bland annat fortsatta satsningar och nyinvesteringar.

2. **Investeringar i skattefinansierad verksamhet skall finansieras med egna medel över mandatperiod, vilket innebär att självfinansieringsgraden minst skall uppgå till 100 procent, vilket i nuläget motsvarar cirka 230 mnkr under en mandatperiod.**

Indikator 2.1:

Finansiering av investeringar, %	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mandatperiod 2019 – 2022
Riktat till: Alla verksamheter					
Självfinansieringsgrad, % (snitt mandatperiod)	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Målet motsvarar en investeringsvolym inom den skattefinansierade verksamheten, mnkr	65 mnkr	65 mnkr	65 mnkr	65 mnkr	260 mnkr

Not: Genomsnittet beräknas genom att addera utfall per år under mandatperioden. Ex: Utfall 2019 avser endast år 2019, medan utfall 2020 är ett genomsnitt av 2019 och 2020.

Måluppfyllelsen uttrycks i procent, där målet är 100 %. En lånefinansiering av investeringar innebär på sikt ökade finansiella kostnader som tar resurser från kärnverksamheterna. En låg självfinansieringsgrad över lång tid skapar också utmaningar i den löpande verksamheten genom dess successivt högre kapitaltjänstkostnader. Beslut om att göra avsteg från målet inför en ny mandatperiod kan medges i Strategisk plan och budget om investeringsbehovet bedöms vara av sådan art att en lägre självfinansieringsgrad är motiverad utifrån skäl som har stor betydelse för kommunens förutsättningar att hantera sitt grunduppdrag.

3. **Soliditeten med pensionsförpliktelser t.o.m. 97-12-31 ska inte understiga 30 procent.**

Indikator 3.1:

Soliditet inklusive pensionsåtagande för anställda och förtroendevalda, %	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mandatperiod 2019 – 2022
Riktat till: Alla verksamheter					
Soliditet, %	30 %	30 %	30 %	30 %	30 %

Definition: (Eget kapital minus pensionsskuld t.o.m. 97-12-31 plus realiserad avkastning finansiella placeringar) dividerat med totala tillgångar.

En ökad soliditet innebär bl.a. en minskad lånefinansiering och på sikt lägre finansiella kostnader. En hög soliditet innebär att både handlingsfriheten och förmågan att hantera svängningar i resultatutvecklingen ökar.

4. **Den ekonomiska kontrollen och styrningen skall utvecklas, vilket dels innebär budget i balans och dels att prognossäkerheten ska förbättras och som mest avvika med 1 procent mot senaste prognos.**

Indikator 4.1:

Budgetföljsamhet, %	Mål
Riktat till: Alla verksamheter	
Budgetföljsamhet, %	≥ 0 %

Definition: Budgetföljsamheten mäts som nämndens resultat vid årets slut dividerat med dess nettoomslutning.

Indikator 4.2:

Prognossäkerhet, %	Mål
Riktat till: Alla verksamheter	
Prognossäkerhet, %	+/- 1 %

Definition: Prognossäkerheten mäts som (nämndens resultat vid årets slut minus nämndens prognostiserade resultat vid delårsbokslutet per 31/8 aktuellt budgetår) dividerat med nämndens nettoomslutning vid året slut.

En ökad kontroll och styrning innebär bl.a. en tidig indikation om lägesbilden och en förbättrad framförhållning i att agera utifrån eventuella oförutsedda händelser. Politiska beslut ska vara finansierade. Ett coachande och pedagogiskt förhållningssätt i syfte att bland annat öka den ekonomiska medvetenheten i hela organisationen är en framgångsfaktor.

Mål inom arbetsgivarpolitiken

För att Vaggeryds kommun ska vara en attraktiv kommun att leva, bo och verka i förutsätts ett kontinuerligt arbete med de personal politiska frågorna. Personalpolitik och personalfrågor är en stor och omfattande del av det kommunala uppdraget för att främja kvalitet och produktivitet och bidra till vår förmåga att skapa värden för kommunens invånare. För att nå en god måluppfyllelse är det viktigt med engagerade medarbetare och chefer.

Konkurrensen om arbetskraft ökar och kompetensförsörjning till våra verksamheter är en viktig fråga. Med en organisation i utveckling och förändring är det viktigt att stärka förutsättningarna för ett gott medarbetarskap och ledarskap. Det handlar om att attrahera nya medarbetare men också att utveckla och behålla dagens medarbetare. Med ett kommunikativt och närvarande ledarskap säkerställer vi att medarbetare känner sig sedda, hörda, respekterade och medskapande samt vet vart vi är på väg och varför.

1. Vi ska ha attraktiva och hälsofrämjande arbetsplatser

Indikator: Frisknärvaron, mäter antal medarbetare som har 0-frånvarodagar, 1-5 frånvarodagar, mer än 5 frånvarodagar på grund av sjukdom, sjukfrånvaro, total.

Frisknärvaro	Mål	Mål	Mål	Mål	Mandatperiod
Riktat till: Alla verksamheter	2019	2020	2021	2022	2019 – 2022
0 – frånvarodagar p.g.a. sjukdom	45,0	50,0	53,0	55,0	50,75
1-5 frånvarodagar p.g.a. sjukdom	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0
Mer än 5 frånvarodagar p.g.a. sjukdom	30,0	25,0	23,0	20,0	25,5

Indikator: Sjukfrånvaro, %

Sjukfrånvaro	Mål	Mål	Mål	Mål	Mandatperiod
Riktat till: Alla verksamheter	2019	2020	2021	2022	2019 – 2022
Sjukfrånvaro, %	5,2	5,2	4,9	4,5	4,95

2. Vi ska ha ett kommunikativt och närvarande ledarskap som skapar förutsättningar för goda resultat

Indikator: HME (Hållbart Medarbetar Engagemang), ledarskap, mäts i medarbetarenkät, resultat index

HME-Ledarskap	Mål	Mål	Mål	Mål	Mandatperiod
Riktat till: Alla verksamheter	2019	2020	2021	2022	2019 – 2022
HME-ledarskap	81	82	83	83	82,25

3. Vi ska ha engagerade medarbetare med rätt kompetens

Indikator: HME, medarbetarskap, mäts i medarbetarenkät, resultat index

HME-Medarbetarskap	Mål	Mål	Mål	Mål	Mandatperiod
Riktat till: Alla verksamheter	2019	2020	2021	2022	2019 – 2022
HME-Medarbetarskap	83	84	84	85	84,0

4. Vi ska heltid och tillsvidareanställning som norm eller möjlighet

Indikator: Tjänstgöringsgrad, tillsvidare- och visstidsanställd personal med månadslön. Mät punkt 1 april.

Tjänstgöringsgrad	Mål	Mål	Mål	Mål	Mandatperiod
Riktat till: Alla verksamheter	2019	2020	2021	2022	2019 – 2022
Tjänstgöringsgrad	96,0	100,0	100,0	100,0	99,0

Kommunfullmäktiges uppdrag för 2020

Inom ramen för Strategisk plan och budget ger kommunfullmäktige (KF) uppdrag. Dessa uppdrag återredovisas till KF inom ramen för delårsrapport per 31 augusti eller i samband med årsredovisningen. För berörd nämnd, redovisas uppdragen som enskilda ärenden i den takt de färdigställs under året.

Område	Uppdrag	Beskrivning
Samordning av funktioner till KLK	Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda en centralisering av olika funktioner i syfte att nå högre effektivitet och minska sårbarheten.	Kommunen har idag funktioner som är organiserade både under KS och i nämnderna. Behovet av att samla kompetens centralt jämfört att sprida ut kompetensen i organisationen varierar över tid. Uppdraget innebär att för och nackdelar ska värderas utifrån Vaggeryds kommuns behov, måluppfyllelse och framtida utmaningar. Det är också viktigt att väga in flexibiliteten i möjligheten att använda vår kompetens. Likaså förutsättningarna för att minska sårbarheten ska vägas in i översynen. Utredningen ska värdera om en centralisering stärker effektiviteten.
Översyn lokaler helhetssyn	Kommunstyrelsen	Syfte: Effektiv lokalanvändning i kommunen som helhet.

Vi och vår omvärld

Svagare utsikter i omvärlden

Global tillväxt växlar ner i år Utfall och indikatorer har i stort sett bekräftar den utvecklingen relativt väl. Svag statistik för den globala handeln har enligt SKL ekonomirapporten i Maj 2019 rentav överträffat den tydliga avmattning som man beskrev i sin decemberprognos. I de senaste månadernas rapporter från EU-kommissionen, OECD och IMF, har därför prognoserna för global BNP reviderats ned. Därmed ser utsikterna för den internationella ekonomin svagare ut 2019, framförallt i utvecklade ekonomier. I de flesta länder har dock dämpningen för tillverkningsindustri och utrikeshandel ännu inte börjat synas i utfall för sysselsättning och arbetslöshet, men SKL tror att detta bara är en tidsfråga. Den globala tillväxten förväntas växa ner i år och nästa år och prognosen för 2019 visar den lägsta globala BNP-tillväxten sedan 2009. Inte minst utvecklingen i Europa och Kina bedöms bidra till världsekonomin inbromsning, vilket sänker utsikterna för svensk exportmarknad, men sjunkande BNP-tillväxt förväntas även i USA.

I och med senareläggningen av utträdesdatumet för Brexit undanröjdes ett prekärt läge, och det är nu en lägre risk för en, hård Brexit, skriver SKL i majrapporten. Men ännu råder stor osäkerhet om hur detta ska sluta, med fortsatt negativ inverkan på näringslivet i såväl Storbritannien som Europa. Handelskonflikten mellan USA och Kina har snarast gått mot en nedtrappning. Det är dock svårt att se någon snar och enkel lösning; förhandlingarna fortlöper, men hur nästa kapitel slutar är i högsta grad ovisst. Det finns även andra spänningar, bland annat en tullkonflikt mellan USA och EU, jämfört med för några år sedan tycks förutsättningarna för det globala handelsutbytet ha försämrats. I Europa är de svaga offentliga finanserna i flera länder ett allvarligt problem. På flera håll ligger idag den offentliga skuldsättningen väldigt högt, till skillnad från den svenska. Men det offentliga sparandet går nu mot underskott. Skuldkvoter långt över 60 procent gäller för flera av eurozonens största ekonomier, såsom Spanien, Frankrike och Italien. Riskerna är därmed att länder i Europa framöver kan komma att tvingas till budgetåstramningar, i värsta fall i ett läge då konjunkturen skulle må bäst av expansiv finanspolitik. Inte minst är utvecklingen för Italien oroande, när landet i år fortsatt förmodas stå på randen till recession.

SKL – Sverige går mot svagare konjunktur

Den starka svenska konjunkturen börjar nu mattas av. BNP-tillväxten i Sverige bedöms falla till låga 1,4 procent både 2019 och 2020, från 2,4 procent 2018. Den långa perioden av stigande sysselsättning i Sverige ser därför ut att upphöra. SKL räknar med att vändpunkten kommer under loppet av 2019. Den bedömda konjunkturavmattningen går långsamt och slår igenom med fördröjning på arbetsmarknaden. Nedväxlingen i den svenska BNP-tillväxten sker samtidigt med en lägre tillväxt hos viktiga svenska handelspartners. Svaghetsstecknen för global handel och industrikonjunktur är i nuläget påtagliga. På flera håll ses dämpade tillväxtutsikter, inte minst räknar SKL med en blygsam BNP-ökning i Tyskland i år, vilket får stor betydelse för den europeiska ekonomin. I prognosen är det dock inte nettoexporten som är huvudförklaringen till den låga

svenska BNP-tillväxten 2019 och 2020, utan en svag inhemsk efterfrågetillväxt. Sjunkande bostadsinvesteringar, samt en svag utveckling för övriga investeringar inom näringslivet är det som framförallt står för dämpningen. Trots låg BNP-tillväxt förblir alltså arbetsmarknadskonjunkturen rätt stark i prognosen. Man räknar också med att den hittills långsamma uppgången i löneökningstakten fortsätter kommande år. Men löneökningarna förblir historiskt sett relativt dämpade. Den svaga produktivitetstrend som varit sedan finanskrisen 2008 antas hänga kvar. KPIF-inflationen bedöms ligga kvar i närheten av 2 procent och man antar att Riksbanken höjer reporäntan i måttlig takt kommande år.

Skatteunderlaget växer långsamt kommande år

Skatteunderlagsprognosen är baserad på den samhällsekonomiska bild som SKL utgår ifrån. Trots att konjunkturuppgången medförde en något större ökning av arbetade timmar 2018 jämfört året innan skedde en tydlig inbromsning av skatteunderlagstillväxten. Förklaringen finns till viss i att löneökningarna avtog, även om huvuddelen förklaras av en teknikalitet: d.v.s. att grundavdragen för personer som fyllt 65 år höjdes. Detta kompenseras kommunerna för genom en höjning av anslaget Kommunalekonomisk utjämning. SKLs bedömning är att ökningstakten i skatteunderlaget fortsätter avta. Prognosen från SKL är att högkonjunkturen går mot sitt slut, med ännu svagare sysselsättningsutveckling och en minskning av arbetade timmar som följd.

Nationalekonomiska nyckeltal

	Utfall 2017	Prognos 2018	Prognos 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022
Bruttonationalprodukt, BNP *	2,4	2,4	1,4	1,4	1,4	1,5
Arbetade timmar *	2,1	2,4	0,9	-0,4	-0,2	0,4
Timlön, konjunkturlönestatistik	2,3	2,6	2,9	3,2	3,2	3,3
Konsumentprisindex, KPIF	2,0	2,1	1,7	1,9	1,8	2,0
Realt skatteunderlag	1,0	1,1	1,2	0,3	0,3	1,0

Källa: Sveriges kommuner och landsting, Cirkulär 19:20 den 2 Maj 2019.

Not: * = Kalenderkorrigerad utveckling

Budget 2020

De skatteintäkter och statsbidrag som Vaggeryds kommun har till verksamhet under 2020 baseras på skattesats om 21:49 kr per hundralapp. Kommunens intäkter för 2020 innebär prioriteringar och arbete med att öka effektiviteten i hela kommunens verksamhet.

Risker och osäkerheter i budgeten

Efter att under flera år haft en relativt gynnsam skatteunderlagstillväxt, i ljuset av en exceptionell högkonjunktur, börjar nu den svenska konjunkturen avta. Detta innebär att sysselsättningen förväntas utvecklas svagare framöver, vilket medför att konsekvensen blir en allt svagare utveckling av det reala skatteunderlaget (reformutrymmet). Samtidigt ökar antalet unga och äldre i befolkningen kraftigare framöver jämfört med antalet invånare i arbetsför ålder. Det förväntas leda till svårigheter vad gäller finansieringen av välfärdsuppdraget.

Även om finansieringsproblematiken får sin lösning kommer det att bli svårt att klara bemanningen. Det kommer därför vara viktigt att lyckas med rekrytering av ny kompetens och att behålla den befintliga. Bristen på utbildad personal tvingar ibland fram dyra lösningar i form av exempelvis temporära konsultlösningar inom välfärdstjänsterna, inte minst inom handläggningen. Kommunen har i vissa projekt och ett gott engagemang från medarbetare och chefer till viss del kunnat motverka dyra konsultlösningar i kärnverksamheterna. Det är emellertid viktigt att kommunen tar ett helhetsgrepp i olika frågor, jobbar för och hela tiden strävar mot att skapa förståelse och en god framförhållning och handlingsberedskap. Samtidigt behövs kontinuerligt nya effektivare sätt att jobba utvecklas genom ett kontinuerligt utvecklingsarbete i verksamheterna. I ett sådant arbete utvecklingsarbete behöver digitalisering vara en viktig parameter.

Vaggeryds kommun har under många år totalt sett, haft ett starkt finansiellt utgångsläge, men tuffare tider väntar. Kommunen har en hög investeringstakt de senaste åren och under kommande mandatperiod förväntas nivån kvarstå. Detta innebär utmaningar i driften framöver. Kanske framförallt 2021 och framåt. Vi ser också under det senaste året i prognoser från SKL, nu senast den (2 Maj 2019, cirkulär 19.21), hur rikets demografiska utveckling bland äldre som är högre än Vaggeryds tar ifrån oss 6,9 mnkr i Äldreomsorgsmodellen jämfört prognosen i februari 2019. Likaså ser vi att vårt målinriktade arbete att få människor i sysselsättning bestraffas i statens IFO-modell inom ramen för kostnadsutjämningsystemet. Vi pratar i relation till vår kommun om stora pengar som styrs om i dessa system. Det är viktigt att staten löpande modifierar systemen så att det finns incitament för kommunerna att arbeta målinriktat med exempelvis sysselsättningsfrämjande åtgärder.

Kommunens planeringsförutsättningar påverkas sent i processen när den demografiska uppdateringen av utjämningsystemen sker i maj och kommunens planeringsförutsättningar lämnas till nämnderna i början på mars. Under vårens prognoser från februari till maj försämrades kommunens prognos för 2020 efter uppdateringar i kostnads- och LSS-utjämningsystemet med sammantaget 6,8 mnkr. Nettoeffekten av utjämningsystemets effekter och skatteintäkterna blev minus 4,7 mnkr, efter den sena justeringen om 1 mnkr i LSS-utjämnningen (cirkulär juni 2019).

Statens statsbidrag har varit till stor hjälp de senaste åren på olika områden. En svårighet är när staten gör förändringar i dessa statsbidrag och minskar dem i en takt som är svår att möta, särskilt om behovet av medlen i kommunens olika verksamheter i verkligheten kvarstår. Då uppstår ett ställningstagande kring om skatt ska ersätta dessa uteblivna statsbidrag. Vi ser i analysen av 2018 att Socialnämnden fått över 20 mnkr i mindre intäkter från Migrationsverket jämfört 2017. En sådan omfattning reducering kräver en effektiv och snabb anpassningsprocess på kostnadssidan.

Flyktingsituationen är en aktuell utmaning då kommunen bland annat ansvarar för skolgång, utredning och boende och där det samtidigt i vissa delar sker en nedtrappning i statsbidragsnivåer. Osäkerheten är stor kring de ekonomiska konsekvenserna av asyl- och flyktingmottagandet. Ett lyckat arbete med att integrera nyanlända i samhället blir i detta sammanhang viktigt.

Ytterligare en osäkerhet är vad som händer inom LSS-området. Även här har konsekvenserna varit olika mellan kommunerna. Till följd av högsta förvaltningsdomstolens och försäkringskassans bedömningar har många kommuner fått betydande kostnadsökningar för personlig assistans när kommunen fått ta kostnader som tidigare staten har tagit. Många kommuner i Jönköpings län har snabbt fått underskott i funktionshinderverksamheten, vilket lett till tuffa handlingsplaner för budget i balans. Lagstiftningen är otydlig och öppnar för olika tolkningar.

De kommande årens ökade investeringar och exploateringar är en möjliggörare för fortsatt tillväxt på olika sätt i samhället, samtidigt innebär satsningarna att kommunens låneskuld stiger. Hittills under 2019 har skulden i kommunen ökat från 195 mnkr till 395 mnkr. Ytterligare extern upplåning om minst 60 mnkr bedöms nödvändig under 2019 för att upprätthålla likviditeten. Under 2020 är lånebehovet svårbedömt, då intäkter på exploateringsområden är svåra att estimeras. En låneram med marginal är 150 mnkr, men kan bli lägre utifrån finansbudgetens värdering. I takt med att skuldsättningsgraden ökar, växer kommunens känslighet mot ränteförändringar, om än från en låg nivå. Utmaningar i att finansiera expansionen i driftsbudgeten är förstås i många fall ännu större, exempelvis Mejeriet. Invånarantalet i Vaggeryds kommun beräknas stiga årligen under planperioden (se avsnitt befolkningsprognos). Hur mycket kommunen erhåller i skatt och statsbidrag beror förutom konjunktur och statliga beslut också på hur invånarantalet utvecklas.

Effektiviseringar behövs för att säkra välfärden

De närmaste tio åren beräknas rekryteringsbehoven till välfärdstjänsterna bli omfattande, om vi fortsätter att organisera, arbeta och bemanna på samma sätt som idag. Behoven kommer att se olika ut i olika delar av landet. Samtidigt ökar konkurrensen om arbetskraften på hela arbetsmarknaden. Bland de förändringar som måste till för att klara välfärden ingår att hitta nya arbetssätt för att använda kompetensen mer effektivt och att utnyttja tekniken bättre. För att klara denna utmaning behövs mer nytänkande, ett ökat samarbete över gränser och en mer utvecklingsinriktad statlig styrning.

Rekryteringsutmaningarna måste mötas

Det finns mycket som kommuner, landsting och regioner kan göra för att minska rekryteringsbehovet och öka möjligheten att rekrytera. Det handlar bland annat om att utnyttja tekniken bättre och skapa bra möjlighet till lön och karriärutveckling. Det handlar också om att utveckla arbetsmiljö och arbetsorganisation samt skapa förutsättningar och motivera fler medarbetare att arbeta heltid och fler år i yrkeslivet. Det behövs ett nytänkande om vem som gör vad. Arbetsfördelningen mellan olika yrkesgrupper behöver ses över för att skapa en flexiblere arbetsmarknad. Rekryteringsbehoven beräknas kunna minska med 180 000 personer med hjälp av de tre strategierna:

- Fler arbetar mer.
- Förlängt arbetsliv med två år.
- Ökad användning av teknikens möjligheter.

På kort sikt menar SKL att det främst handlar om att ta tillvara den potential som finns idag utifrån befintlig teknik, till exempel att automatisera befintliga enklare processer, som viss ärendehantering. Det kan kraftigt minska behovet av manuellt arbete i handläggningen samtidigt som kvaliteten ökar. Det pågår många försök i landets kommuner, där det mest kända exemplet är handläggning av ekonomiskt bistånd. Utvecklingsarbete pågår inom en rad andra områden, såsom bygglovsansökan, nyanställningsrutiner, it-hantering, administrativa processer, bibliotekstjänster, lokalbokning, dialogrobotar i kontaktcenter med mera.

I en rapport 13 från RISE 2014 framgår att kommunerna kan göra omfattande besparingar genom att använda digitala tjänster i hemtjänsten; videosamtal via tv, videosamtal via mobil skärm, tjänst för att skicka och ta emot meddelanden samt en mörkerseende nattkamera. Besparingarna ligger i färre transporter, kortare insatstider och mindre behov av fysiska besök. Idag sker cirka femtio procent av natttillsynen i Västerås stad med hjälp av trygghetskameror, vilket motsvarar runt 4 000 tillsynstillfällen i månaden. Man arbetar nu med att implementera motsvarande teknik i särskilda boenden. Samtidigt utvecklas tekniken löpande, bland annat har digitala medicinpåminnare och digital nyckelhantering en god potential.

Digitalisering i skolan har flera dimensioner. Dels bör eleverna lära sig digitalisering inför framtiden, dels finns möjligheter att använda digitalisering för att höja både kvaliteten och effektiviteten i lärandet. Det finns till exempel en stor potential att individanpassa lärandet med digitala hjälpmedel. Fjärrundervisning innebär en möjlighet att erbjuda ett allsidigt utbildningsutbud trots stora avstånd, små elevgrupper och brist på lärare.

Inom den tekniska verksamheten ökar användningen av sensorer nu på bred front. Dessa kan i kombination med ökad beräkningskapacitet och trådlös uppkoppling användas i många sammanhang, mäta läckor i VA-system, indikera när soptunnor är fulla. Det kommunala fastighetsbeståndet är omfattande och en effektiv övervakning och styrning av temperatur, luftmiljö etcetera i fastigheter har en nationell besparingspotential på närmare 2 miljarder kronor, enligt en grov överslagsberäkning som SKL gjort.

Befolkningsprognos

Befolkningen växer, särskilt i yngre och äldre åldrar, vilket ökar kommunsektorns kostnader om alla ska få samma välfärd som i dag. Sedan början av 1980-talet har demografiska förändringar inneburit ökade verksamhetskostnader med i genomsnitt cirka en halv procent per år. Det innebär att kostnaderna för välfärd ökat som en följd av förändrad befolkning, men kostnaderna har dessutom ökat utöver vad den förändrade befolkningen har föranlett. De senaste årens stora befolkningsökning har resulterat i att behoven nu ökar tre gånger så snabbt, cirka 1,5 procent per år. Den främsta orsaken till befolkningsökningen är nettomigration, men även födelseöverskott bidrar till ökningen. Framtida nettomigration är svår att prognostisera och beror på en rad faktorer, inte minst förhållanden i omvärlden. Födelseöverskottet beror främst på att generationen från slutet av 1980- och början av 1990-talen kommit upp i barnafödande åldrar, men också på att en relativt stor andel av den invandrade befolkningen är i barnafödande åldrar. Samtidigt som vi har en snabb ökning av barn och unga blir kostnaderna för den stora fyrtioalstgenerationen allt mer märkbara inom hälso- och sjukvården och så småningom även i äldreomsorgen. De personer som föranleder de högsta kostnaderna är barn, unga och gamla, då välfärdens verksamheter, såsom äldreomsorg, barnomsorg, skola och sjukvård, främst riktar sig mot dessa grupper. Dilemmat är att ökningen av de personer som står för det mesta av skatteintäkterna, personer i yrkesverksam ålder, är betydligt blygsammare. Om vi inte hade haft någon invandring skulle antalet personer i åldern 20–64 år till och med minska fram till år 2020.

Regionförbundet lämnar prognos på befolkningen för Vaggeryds kommun. Denna prognos uppdateras med kommunens faktiska invånarantal för 2018-12-31 enligt Statistiska Centralbyråns (SCB) data som publiceras i februari årligen. Utifrån denna justering erhålls årligen en uppdaterad version av förbundets ursprungsversion. Nedan redovisas den prognos som varit utgångspunkten i budgetarbetet våren 2019. Vaggeryds befolkningsprognos 2018 – 2025.

Vaggeryds kommun, prognos 2019-2025	Utfall 2017	Utfall 2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Invånarantal, per 31/12	13 840	13 980	14 121	14 315	14 484	14 653	14 816	14 972	15 127
Årlig förändring	196	140	141	194	169	169	163	156	155
Åldersintervall									
Antal 1-5 åringar	897	892	920	950	972	965	988	990	1 003
Antal 6-11 åringar	1 122	1 152	1 134	1 125	1 131	1 162	1 144	1 168	1 181
Antal 12-15 åringar	1 622	1 672	1 697	1 694	1 704	1 727	1 732	1 739	1 772
Antal 16-19 åringar	639	649	656	709	714	709	752	745	760
Antal 20-24 åringar									
Antal 25-29 åringar									
Antal 30-34 åringar									
Antal 35-39 åringar									
Antal 40-44 åringar									
Antal 45-49 åringar									
Antal 50-54 åringar									
Antal 55-59 åringar									
Antal 60-64 åringar									
Antal 65-69 åringar	786	732	726	745	749	776	817	843	848
Antal 70-79 åringar	1 288	1 361	1 377	1 397	1 410	1 395	1 371	1 356	1 353
Antal 80-84 åringar	320	324	354	382	417	477	516	539	575
Antal 85-89 åringar	205	218	224	221	216	212	222	245	264
Antal 90-94 åringar	137	117	115	109	109	110	117	120	117
Antal 95 år och äldre	31	27	28	32	34	37	33	33	32

Prognosen indikerar en befolkningsökning i Vaggeryds kommun från 2019-12-31 med ungefär 1 006 invånare fram till 2025-12-31. Denna prognos anger en möjlig utveckling, och finns med i planeringen av kommunens verksamhet.

Vaggeryds kommuns ekonomiska förutsättningar

Skatter och statsbidrag

Beräkningen av det ekonomiska utrymmet för åren 2020 – 2022 har utgått ifrån följande övergripande antaganden:

- Befolkningsunderlaget för budgetåret 2020 baseras på antal invånare den 31 december 2020 (Prognos 14 315 invånare).
- Utdebiteringen blir 21:49 under hela planperioden.
- Skatteunderlaget i Vaggeryds kommun justeras något jämfört SKLs prognos eftersom kommunen har en egen befolkningsprognos.
- Bidrag och avgifter inom den kommunalekonomiska utjämnings justeras något jämfört SKLs prognos eftersom kommunen har en egen befolkningsprognos.
- Den s.k. välfärdsmiljarden uppgår för Vaggeryds kommun enligt senaste prognos för 2020 till 9,137 mnkr och redovisas dels som generell bidrag 6,689 mnkr och dels i regleringsposten med 2,448 mnkr år 2020.

Skatteunderlagsprognosen bygger på SKL:s bedömningar i cirkulär 19:21, daterat 2019-05-02 samt LSS-uppdateringen cirkulär 19:29 daterat 2019-06-14. Vaggeryds kommun beräknas få betala 16,2 mnkr minus 10,9 mnkr = 5,3 mnkr mer i kostnadsutjämningsystemet jämfört prognos 2019. Inom LSS-utjämningsystemet är utvecklingen likartad 4,6 minus 1,7 = 2,9 mnkr. Inom inkomstutjämningsystemet är skillnaden mellan åren marginell (144,0 mnkr vs 144,3 mnkr). Som framgår i tabellen är ökningen mellan 2019 till 2020 jämfört budget 23,3 mnkr och jämfört nuvarande prognos 21,3 mnkr. Denna minskning i intäkter jämfört februariprognosen beror på uppdateringar i utjämningsystemen. Där äldreomsorgsmodellen i kostnadsutjämningsystemet som i stor utsträckning bygger på befolkningsutvecklingen i olika åldersintervall är den delmodell som i allt väsentligt försämrar kommunens utfall jämfört 2019. Jämför vi 2020 års nivå om minus 16,2 mnkr med utfallet 2018 om minus 0,7 mnkr är skillnaden betydande (minus -15,5 mnkr). Inom LSS-utjämningsystemet har rikets genomsnittliga kostnader och volymer ökat mer än Vaggeryds kommun, vilket medför att dessa kommuner blir kompenserade inom ramen för systemet av de betalande kommunerna, däribland vår kommun.

Skatter och statsbidrag	Utfall 2018	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Skatteintäkter	606,5	626,6	651,6	671,5	697,8
Inkomstutjämningsbidrag	138,9	144,3	144,0	151,4	158,6
Kostnadsutjämningsbidrag	-0,7	-10,9	-16,2	-16,1	-16,2
Regleringsbidrag	2,2	9,8	15,6	16,5	12,8
Utjämningsavgift LSS	-2,1	-1,7	-4,6	-4,7	-4,7
Fastighetsavgift	29,7	30,7	31,2	31,2	31,2
Generella bidrag från staten	14,3	3,85	2,45	0,0	0,0
Totalt	788,8	802,7	824,0	849,9	879,6
Förändring jmf budget året innan, t-1:		+19,2	+ 23,3	+ 21,2	+ 15,3
Förändring jmf aktuell prognos t-1:		+ 13,9	+ 21,3	+ 26,9	+ 30,8

Not: Befolkningsutvecklingen, som beskrivs i ovan avsnitt, är en av de faktorer som påverkar skatter och utjämningsbidrag.

I Sverige finns ett utjämningsystem som syftar till att garantera alla kommuner likvärdiga ekonomiska förutsättningar för att driva verksamhet, oavsett strukturella förhållanden. I kostnadsutjämningsystemet avviker Vaggeryds kommun mycket år 2020, mot genomsnittet i riket. Det är framförallt inom förskola och inom äldreomsorg som förändringen är stor i förhållande till riket. I inkomstutjämningsystemet får Vaggeryds kommun emellertid ett stort tillskott (144,0 mnkr), vilket beror på att våra invånare har lägre medelinkomst än riket. I huvudsak finansierar staten inom ramen för utgiftsområde 25 inkomstutjämningsystemets effekter.

LSS-utjämningsystemet tillkom som ett led i att försöka utjämna de stora kostnadsskillnaderna avseende LSS verksamheten som finns mellan kommunerna. Alla kommuner ska ha likvärdiga ekonomiska förutsättningar för att bedriva denna verksamhet. Systemet är skilt från det ordinarie kostnadsutjämningsystemet för kommunerna. Skälet är att underlagen inte på samma sätt som i det ordinarie systemet kan anses uppfylla kriteriet att vara opåverkbara för den enskilda kommunen. Precis som i det ordinarie kostnadsutjämnings-

systemet beräknas en standardkostnad för varje kommun. Denna standardkostnad är baserad på antalet verkställda beslut för tio olika LSS-insatser som viktas med en riksgenomsnittlig kostnad per insats. Dessutom beaktas skillnader i vårdtyngd och stordriftsfördelar i verksamheten. Beroende på hur kommunens beräknade standardkostnad avviker från den genomsnittliga standardkostnaden i landet får kommunen antingen ett bidrag eller betala en avgift. För år 2020 är avgiften för Vaggeryd beräknat till cirka minus 5,6 mnkr årligen, vilket är 3,9 mnkr mer än 2019. I och med att prognoserna är beroende av i vilken utsträckning kostnaderna i Vaggeryd förändras i förhållande till genomsnittet i riket är det svårt att med säkerhet bedöma i framtidsberäkningarna.

Staten har behov av att kunna påverka kommunsektorns samhällsekonomiska utrymme och statsfinanserna. Även förändringar i ansvaret mellan kommunsektorn och staten måste kunna regleras på något sätt. Därför finns en regleringspost i utjämningsystemet. Regleringsposten i utjämningsystemet fungerar så att om summan av samtliga bidrag minus de inbetalda avgifterna blir lägre än det belopp staten beslutat tillföra kommunerna, får alla kommuner ett regleringsbidrag som motsvarar mellanskillnaden. Regleringsbidraget beräknas som ett enhetligt belopp per invånare. Om summan av samtliga bidrag minus de inbetalda avgifterna i stället blir högre än det belopp staten beslutat tillföra, ska mellanskillnaden tas ut i form av en regleringsavgift från kommunerna. Regeringens så kallade välfärdsmiljarder, (se generella statsbidrag i ovan tabell), slussas successivt in i regleringsposten i ovan tabell.

Fastighetsavgiften utgör i statsrättslig mening en skatt, där riksdagen beslutar om underlag och storlek av fastighetsavgiften. Avgiften tillfaller dock kommunerna. Från och med 2009 anlitar SKL Statistiska centralbyrån (SCB) för prognoser av avgiften till landets kommuner. För Vaggeryd har fastighetsavgiften beräknats till 31,2 mnkr år 2020.

Specifisering av vissa statsbidrag

De statsbidrag som utgår till kommunerna har olika konstruktion. Vissa specifika statsbidrag ingår i anslaget för kommunalekonomisk utjämnning och ligger i de generella statsbidragen, medan andra är riktade och kan sökas i särskild ordning. Dessa sökbara statsbidrag är ofta kopplade till att kommunen ska påvisa att man haft en kostnad eller utfört en prestation. Information om statens motiv och intentioner med dessa statsbidrag presenteras oftast i samband med budgetpropositionen på hösten. Sveriges kommuner och landsting (SKL) informerar också löpande om dessa bidrag i sina cirkulär. De bidrag som är generella är ofta angivna i kronor per invånare för att underlätta beräkningen av hur stor andel av det totala statsbidraget som tillfaller respektive kommun. I budgetprocessen i Vaggeryd är principen för fördelningen av de bidrag som ingår i det totala utrymmet, att de fördelas ut på nämnderna. De andra statsbidragen som ligger utanför det generella statsbidraget värderas och söks av varje nämnd enskilt. Listan över specifika statsbidrag som har haft och eventuellt kommer att få betydelse för Vaggeryds intäkter under 2020 – 2022 är omfattande och informationen finns i allt väsentligt på SKLs hemsida.

Driftverksamhet, budget 2020 med plan 2021-2022

Verksamheternas ramar uppgår till 809,0 mnkr 2020. För detaljerad information se respektive nämnd i denna handling. Kommunbidragen lämnas som en nettosumma till nämnderna. Nämnderna ansvarar för att beslutad verksamhet uppnås inom tilldelad budgetram. För att flytta kommunbidrag mellan nämnder krävs beslut av kommunfullmäktige. Aktuell budget 2019 avviker något mot Programbudgetbeslutet 2019 eftersom de ekonomiska ramarna justerats för utfall i den årliga löneöversynen samt för verklig kostnad i kapitaltjänst (vissa år försenas förhandlingarna mellan parterna). Ramarna härleds för 2019 och 2020 under respektive nämnds verksamhetsbeskrivning i andra avsnittet av Strategisk plan och budget.

Budgetramar	Beslutad program-budget -19	Aktuell Budget 2019	Förändring 2019 vs 2019 Program vs SPB	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Valnämnd	300	300	0	25	25	25
Revisionsnämnd	750	750	0	750	750	750
Överförmyndare	800	800	0	1 100	1 200	1 200
Kommunstyrelsen	59 439	60 912	1 473	60 710	61 159	62 610
Försörjningsstöd	8 200	7 972	-228	8 002	8 300	8 400
Räddningstjänst	11 501	11 788	287	12 214	12 304	12 395
Teknisk nämnd	28 959	32 744	3 785	32 973	33 217	34 962
Elverksstyrelse	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000	-2 000
Miljö- och byggnämnd	5 863	6 140	277	5 178	5 216	5 255
Barn och utbildningsnämnd	381 308	388 048	6 740	391 177	395 567	402 490
Kultur och fritidsnämnd	30 807	30 711	-96	31 001	31 230	31 961
Socialnämnd	243 014	243 871	857	250 500	254 351	259 230
Central lönepott	14 817	2 139	-12 678	14 181	17 000	19 000
Finansförvaltning	1 943	1 526	-417	3 211	8 000	19 703
Nämndbudget	785 701	785 701	0	809 022	826 319	855 982

Not: Centrallönepott i budget 2019 har i ovan aktuell budget för 2019 fördelas ut efter att avtal slutits mellan parterna. Finansförvaltningens medel som kvarstår avser att finansiera kapitaltjänstkostnader som fördelas efter varje årsskifte baserat på utfall 2019. Samtliga nämnder och styrelser arbetar för en effektivare administration och ärendehantering såväl centralt som ute i nämnderna och ett effektivitetskrav på totalt - 1,5 miljoner kronor fördelas proportionellt utifrån storleken på nämndernas ramar.

Härledning av nämndernas ramar för 2020 framgår på nästa sida i en härledningstabell ”steg för steg”.

Årets fördelning av budgetmedel – ”steg för steg”

	1	2	3	4	5	6a	6b	7	8	9
Verksamhet	Aktuell budget 2019	Resursförd. Modeller	Central lönepott 2,7% → mars 2,5% april-dec	Struktur- förändring	Kapital- tjänst (vår 2020)	Politik - ökade resurser	Politik - minskade resurser	Rättelser	Effektivitet	Budget 2020
Valnämnd	300	0	0	0	0	0	-275	0	0	25
Revisionsnämnd	750	0	0	0	0	0	0	0	0	750
Överförmyndar- verksamhet	800	0	0	0	0	300	0	0	0	1 100
Kommunstyrelsen	60 912	0	369	50	0	0	0	899	-1 520	60 710
Försörjningsstöd	7 972	20	30	0	0	0	-20	0	0	8 002
Räddningstjänst	11 788	0	101	0	0	350	0	0	-25	12 214
Teknisk nämnd	32 744	441	98	0	0	75	0	0	-385	32 973
Elverksstyrelse	-2 000	0	0	0	0	0	0	0	0	-2 000
Miljö- och byggnämnd	6 140	0	58	0	0	0	0	0	-1 020	5 178
Barn- och utbildningsnämnd	388 048	3 465	2 573	1 650	0	0	0	-819	-3 740	391 177
Kultur och fritidsnämnd	30 711	0	204	0	0	0	0	146	-60	31 001
Socialnämnd	243 871	1 900	1 225	0	0	6 200	0	-226	-2 470	250 500
Central lönepott	2 139	0	12 042	0	0	0	0	0	0	14 181
Finansförvaltning	1 526	0	0	0	1 500	0	0	0	185	3 211
S:a ramar:	785 701	5 826	16 700	1 700	1 500	6 925	-295	0	-9 035	809 022

Not: Finansförvaltningens tillskott om 1,5 mnkr ska täcka högre avskrivningskostnader. Central lönepott uppgår till 14 181 tkr år 2020, fördelat med 9 månader 2020 och 3 månader 2021. Budgetmedel för 50 % av HR specialist 348 tkr flyttas från BUN och SN till Personal-enheten (KS). Budgetmedel för It-tekniker 565 tkr för ”IT-satsning i skolan” flyttas från BUN till IT-enheten (KS). Nattvandring i central-orterna om budgeteras från KS, SN och BUN till KoF som då får en budget om 146 tkr. KS minskas med 14 tkr, BUN 80 tkr och SN 52 tkr. Effektivitetskravet om 9 035 tkr fördelas enligt ovan tabell. Nämnderna förfogar över tilldelad ram och prioriterar utifrån sitt uppdrag hur resurserna ska fördelas på programområden under hösten. Samtliga nämnder och styrelser arbetar för en effektivare administration och ärendehantering såväl centralt som ute i nämnderna och ett effektivitetskrav på totalt -1,5 miljoner kronor fördelas proportionellt utifrån storleken på nämndernas ramar.

Nedan följer en förklaring till respektive kolumn i ovan härledningstabell ”steg för steg” tabell.

Kolumn 1 – Aktuell budget 2019

Planeringen utgår ifrån nämndernas budgetramar under innevarande år (2019) och förutsätter en budget i balans.

Kolumn 2 – Resursfördelningsmodeller

Olika resursfördelningsmodeller anpassar de ekonomiska ramarna för förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, gymnasieutbildning, äldreomsorg (hemtjänst). Modellen kompenserar kostnader, dock ej lokalkostnader samt kapitaltjänstkostnader. Dessa finansieras utanför modellerna. Faktiskt antal invånare i Vaggeryd den 31 december 2018 är utgångspunkten. Utfallet kompletteras med den förväntade befolkningsutvecklingen under 2019 och framåt. Ingen avstämning sker under aktuellt år, utan avvikelser mot befolkningsvariabeln förklaras i den ekonomiska uppföljningen samt i årsredovisning.

Modellen inom äldreomsorgen bygger på antalet invånare 80 år och äldre. Samma princip avseende mättidpunkt som ovan modell inom BUN. Det totala antalet invånare 80 år och äldre reduceras med antalet redovisade platser inom särskilda boenden i årsredovisningen. Nyttjandegraden av hemtjänst beräknas därefter genom att dividera antalet redovisade brukare i hemtjänst med antalet 80 år och äldre efter att minskning gjorts med beslutade SÄBO platser. I årsredovisningen hämtas verksamhetsnyckeltal för antal personer som utnyttjar hemtjänst. Likaså hämtas kostnaden per brukare i hemtjänsten.

Modellen inom Individ och familjeomsorg utgår ifrån antalet invånare totalt i Vaggeryd och 110 % av standardkostnaden som ingår i statens kostnadsutjämningsystem. Initialt beräknas skillnaden mellan den nya och den gamla standardkostnaden vilken därefter divideras med antalet invånare aktuellt budgetår. Samma

principer gäller för beräkning av befolkning som i tidigare modeller. Av resultatet tilldelas 75 procent IFO inom Socialnämnden och resterande 25 procent försörjningsstöd inom Kommunstyrelsen.

Kolumn 3 – Central lönepott

Utrymme för beräknade löneökningar är budgeterade centralt och fördelas till respektive nämnd när löneöversynen är klar. I denna pott finns också avsatt visst utrymme för särskilda satsningar. Januari – mars 2020 har finansierats med 2,7 % generellt och resterande period med 2,5 %.

Kolumn 4 – Strukturförändringar

I kolumn 4 redovisas förändringar i lagar och regler som föranlett ökning eller minskningar i respektive nämnds ram. Under strukturförändringar hanteras också eventuella omvärldsfaktorer som föranlett ramjustering. Här fördelas också specialdestinerade statsbidrag vidare till utförarnämnd, i de fall staten fördelat statsbidraget till Vaggeryd via det generella statsbidragssystemet.

De statsbidrag som utgår till kommunerna har olika konstruktion. Vissa specifika statsbidrag ingår i anslaget för kommunalekonomisk utjämning och ligger i de generella statsbidragen, men de flesta är riktade och kan sökas i särskild ordning. Dessa sökbara statsbidrag är ofta kopplade till att kommunen ska påvisa att man haft en kostnad eller utfört en prestation. Information om statens motiv och intentioner med dessa statsbidrag presenteras oftast i samband med vår och eller budgetpropositionen. Sveriges kommuner och landsting (SKL) informerar också löpande om dessa statsbidrag i sina cirkulär. Det åligger varje nämnd att bevaka och söka dessa bidrag.

Kolumn 5 – Kapitalkostnader

I samband med att större investeringar beslutade av kommunfullmäktige tas i bruk och/eller faller ifrån, sker också en förändring av nämndernas ram för avskrivningar och ränta. Grundregeln är att ramtilldelning sker året efter investeringsåret utifrån faktiskt utfall. Vid större investeringar och då investering tas i bruk under året sker dock ibland tilldelning för del av år. I kapitalkostnader ingår intern ränta (för 2020 = 1,5 %). Inom avgiftsfinansierade verksamheter såsom Vatten och Avlopp debiteras internräntesatsen på samma sätt som för den skattefinansierade verksamheten. Komponentavskrivning tillämpas från och med 2014 i kommunen. Ett arbete pågår att komponentuppdelas de större anläggningarna innan 2014. Justeringar görs vid årsskiftet. 19 anläggningar komponentuppdelades vid årsskiftet 2018/19 och till en effekt av 4,6 mnkr i lägre avskrivningskostnader fr. om. Redovisningsåret 2019.

Kolumn 6 – Politiska prioriteringar

Politiska satsningar framgår i verksamhetsberättelserna i slutet på budgethandlingen. Utöver eventuella riktade satsningar har ytterligare medel fördelats genom resursfördelningsmodell och till central lönepott.

Kolumn 7: Rättelser

I denna kolumn redovisas kostnader för vilka ramtilldelning skett i tidigare budgetar men där medel av organisatoriska skäl flyttas mellan nämnder. Se not under härledningstabell ”steg för steg” ovan.

Kolumn 8 – Effektivitet

Samtliga nämnder och styrelser arbetar för en effektivare administration och ärendehantering såväl centralt som ute i nämnderna och ett effektivitetskrav på totalt -1,5 miljoner kronor fördelas proportionellt utifrån storleken på nämndernas ramar. Nämnderna ansvarar för prioriteringar utifrån beslutad budgetram. I de fall nämnden bedömer att en förändring är av principiell betydelse ska nämnden föra ärendet vidare för beslut i kommunfullmäktige.

Resultat, balans och kassaflödesbudget

Resultatbudget

Resultatbudget, mnkr	2020	2021	2022
Verksamhetens intäkter	236,0	238,7	241,5
Verksamhetens kostnader	- 993,9	-1 026,4	-1 057,2
Avskrivningar	-51,1	-53,0	-54,3
Verksamhetens nettokostnader	809,0	840,7	870,0
Skatteintäkter	651,6	671,5	697,8
Generella statsbidrag och utjämning	172,4	178,3	181,7
Resultat före finansnetto	15,0	9,1	9,5
Finansiella intäkter	5,0	4,1	5,6
Finansiella kostnader	-5,0	-3,6	-4,8
Resultat efter finansnetto	15,0	9,6	10,3

I ovan resultatbudget framgår att kommunen kontinuerligt behöver värdera varje krona noggrant. I de fall intäktsidan förändras positivt behöver detta ställas mot kommunens finansiella mål om 15 mnkr. Kommunen behöver även framöver att arbeta med effektivitetshöjande åtgärder som innebär lägre kostnader och/eller högre intäkter.

Finansbudget

Finansbudget, mnkr	2020	2021	2022	Medel för perioden
Medel från verksamheten				
Budgeterat resultat	15,0	9,6	10,3	11,6
Avskrivningar	51,1	53,0	54,3	52,8
Summa:	66,1	62,6	64,6	64,4
Använda medel				
Skattefinansierade investeringar	84,0	57,4	19,5	53,6
Taxefinansierade investeringar	41,5	88,7	14,4	48,2
Exploateringsverksamhet	0,2	-27,5	-32,3	-19,9
Att finansiera:	125,6	118,6	1,5	81,9
Medel att anskaffa (75 %)	-59,5	-56,0	+63,1	-17,5

Ovan finansbudget visar ett beräknat kassaflöde utifrån den löpande verksamheten, investeringar och exploateringsverksamheten för perioden 2020-2022. Finansbudgeten visar att kommunens interna medel i form av skatter och generella statsbidrag och verksamheternas intäkter (avgifter och specialdestinerade statsbidrag) inte räcker för att finansiera verksamheten kommande planperiod. Enligt finansbudgeten behövs i genomsnitt per år ungefär 82 mnkr tillskjutas via lån eller på annat sätt. Erfarenhetsmässigt hinner inte alla projekt genomföras i samma takt som planerna. Av det skälet har en bedömning om hur mycket som förvaltningen tros klara att förbruka (genomförandegraden) av de politiska investerings- och exploateringsplanerna kommande år. För 2020 är genomförandegraden för exploaterings- och investeringsverksamheten högre än genomsnittet (75 %) eftersom stora projekt är i fas att påbörjas och/eller redan har påbörjats. Utifrån detta antagande blir behovet av medel ungefär 60 mnkr år 2020 och 56 mnkr år 2021. För att säkerställa en viss marginal föreslås i denna handling ett beslut om nyupplåning om 100 mnkr år 2020. Förutom genomförandegraden, finns också en osäkerhet kring försäljningsverksamheten på våra exploateringsområden. År 2022 beräknas ett positivt kassaflöde från exploateringsverksamheten som leder till ett totalt positivt kassaflöde i planen ovan.

Balansbudget

Nedan redovisas balansbudget för planperioden.

Mnkr	2020	2021	2022
Tillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	977,5	1 070,6	1 050,2
Finansiella anläggningstillgångar	151,1	151,1	151,1
Omsättningstillgångar	428,7	401,2	368,9
Summa tillgångar	1 557,3	1 622,9	1 570,1
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	644,0	653,6	663,9
Avsättningar	98,2	98,2	98,2
Kortfristiga skulder	325,2	325,2	325,2
Långfristiga skulder	489,8	545,8	482,7
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	1 557,3	1 622,9	1 570,1

Investeringsnivån under 2022 sjunker i planerna samtidigt som kalkylerna inom exploateringsverksamheten stärks och ger ett positivt kassaflöde. Bedömningen av takten i försäljningen kopplat till kommunens exploateringsområden påverkar relativt mycket utvecklingen både på tillgångs- och skuldsidan i balansräkningen. Det har varit ett stort intresse för kommunens nya bostadsområden, vilket påverkat kalkylerna mer positivt än föregående år. Utbudet av lediga industritomter i närkommunerna har minskat samtidigt färdigställs industritomter i Vaggeryds kommun. Förutsättningarna har stärkts för en positiv utveckling samtidigt kommuniceras att konjunkturen mattas av mer och mer.

Medfinansiering – Järnvägsprojektet Y:et.

Inför Trafikverkets förslag till nationell plan träffade Region Jönköpings län och Trafikverket en överenskommelse om medfinansieringen där Region Jönköpings län garanterade hela den regionala medfinansieringen om 200 miljoner kronor under förutsättning att objektet fanns med i planen. I slutet av maj 2018 fastställde Regeringen den nationella planen och åtgärderna på Y:et finns med i den bortre halvan av planen, år 2024-2029. Därefter har nu parterna kommit överens om hur den tilltänkta medfinansieringen ska fördelas. I regional transportplan för Jönköpings län har 300 miljoner kronor avsatts för samfinansiering och en medfinansiering om 200 miljoner kronor fördelas mellan Region Jönköpings län och berörda kommuner. Region Jönköpings län bidrar med 100 miljoner kronor, Jönköpings kommun med cirka 50 miljoner kronor, Vaggeryds kommun med cirka 23 miljoner kronor och Värnamo kommun med cirka 27 miljoner kronor.

I sammanhanget bör vikten av stationer med tågstopp i både Huskvarna och vid A6 belysas. Persontransporter mellan Ryhov och Värnamo sjukhusen, A6 köpcenter är viktiga målpunkter med stort resande och stor potential till ökning. Frågan har varit uppe i snart 15 år och pendlare är mycket angelägna om att stationen finns på plats när Byarum-Tenhult öppnas. Detta gör att restiderna mellan Värnamo och Jönköping blir något längre än vad som tidigare framkommit, gissningsvis 3-5 minuter. En lösning vid A6/Ryhov kan Jönköping och Nässjö ta betydligt större ansvar för eftersom stationen vid A6 skulle minska bilpendlandet betydligt mellan Nässjö och Jönköping vilket skulle minska ”trycket” på E4 och riksväg 40:s sträckning vid den östra infarten mot Jönköping.

Ärendet är hanterat i Ksau i början på 2019 som tagit ställning för utfallet i förhandlingsresultatet med Värnamo och Jönköping. Dock är inte avtalet hanterat politiskt vilket sker nu i samband med budgetbeslutet för 2020. Förslaget är av principiell beskaffenhet och förslaget innebär att Kommunfullmäktige föreslås besluta att reservera medel dvs göra en eller flera avsättningar på balansräkningen motsvarande kommunens del om 23,5 miljoner kronor för medfinansiering i det statliga infrastrukturprojektet, Järnvägsprojektet Y:et.

Investerings- och exploateringsverksamhet

Investeringar under mandatperioden 2019-2022. Kommunfullmäktige fastställer investeringsbudget för 2019 och för 2020. Planen för 2021 och 2022 antas som underlag för fortsatt planering. Under våren har budgetberedningen haft dialog med främst Barn och utbildningsnämnden i syfte att bland annat värdera projekt och eventuellt korrigera i tid och belopp. Dialogen har inneburit vissa justeringar mellan år och i belopp. Genomförandefasen i investeringsverksamheten för kommunens största projekt, ”Mejeriet” pågår och förväntas bli färdigställt under våren 2020. Mejeriet är en fastighet som ska inrymma ett särskilt boende, kontor, gemensamhetslokaler med restaurang samt 16 lägenheter för trygghetsboende. Fastigheten kommer ligga i Skillingaryd bredvid Hemköp.

I nedan tabell framgår investeringar per nämnd samt nederst en sammanställning av exploateringsverksamheten. I denna budget redovisas varje enskilt projekt. De kommande årens ökade investeringar och exploateringar är en möjliggörare för fortsatt tillväxt på olika sätt i Vaggeryds kommun, samtidigt innebär satsningarna att kommunens låneskuld stiger. I takt med att skuldsättningsgraden ökar, växer kommunens känslighet mot ränteförändringar.

Flera investeringsprojekt har genomförts under de senaste åren med koppling till förskola och skola. Under investeringsavsnittet, skattefinansierade investeringar, under den nybildade tekniska nämnden framgår de projekt som KS givit startbesked. De projekt som fortfarande är under beredning främst avseende perioden 2021 och framåt återfinns under kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen lyfter successivt vid juni och/eller november sammanträdet i kommunfullmäktige in projekt till utförarnämnden (oftast teknisk nämnd). Nya insatser har varit viktiga att prioritera redan under 2019, vilket inneburit omdisponering mellan främst s.k. ”påspengar” och specifika projekt inom kost och grundskola. Ex: Övningsbyggnad för trä- och sylslöjd Hjortsjöskolan, Träskolan på Hjortsjöskolan är två sådana projekt. Ett fast anslag i investeringsbudgeten för inventarier respektive arbetsmiljörelaterade åtgärder finns också i investeringsbudgeten.

Inom Kultur och fritidsnämnden har utomhusidrottsplatserna fått 800 tkr i investeringsmedel under 2019 och 2020 och därefter 400 tkr årligen under resterande år i mandatperioden.

Kommunstyrelsen och Socialnämnden har redovisat möjligheter kopplat till digitalisering av verksamheten för att möta medborgarnas behov på ett effektivare sätt, och har av det skälet tilldelats medel 2020 i investeringsplanen.

Räddningstjänsten har i investeringsplanen för kommande år 2020 – 2023 ett tankfordon och ett släck/räddningsfordon.

Elverket erhåller extra medel inom den taxefinansierade verksamheten 2020 och 2021.

Inom den tekniska verksamheten är trycket högt även kommande år, både vad gäller nivåer inom vatten och avloppsverksamheten, men också inom andra områden såsom den fortsatta satsningen på centrumutveckling, med storgatan i Skillingaryd som den största satsning men det finns också satsningar på gång och cykelvägar. VA-verksamhetens investeringsnivåer innebär att kommunen behöver låna upp medel för att täcka delar av investeringsutgifterna. Likaså fortsätter stora exploateringssatsningar både kopplat till bostäder, men också kopplat till näringslivsverksamhet. Inom bostadsområdet är omsättningen god och det finns i nuläget en bra efterfrågan av tomter i kommunen. Bearbetningen av mark till näringslivsverksamhet, har en längre cykel, vilket innebär att inkomster från tomtförsäljning släpar efter utgifterna under flera år. Logpoint (Stigamo) är i en fas där försäljningen inte påbörjats i någon större utsträckning vilket innebär att intäktssidan släpar efter utgiftssidan och leder till extern lånefinansiering. Belastningen på kommunens likviditet har därför sedan 2018 varit ansträngd. Det är viktigt att de etapper som färdigställs kan börja generera ett positivt kassaflöde och bidra till att minska upptagna lån och eller minska behovet av nya lån till nya beslutade projekt.

Investeringar och exploateringar under 2019 - 2022

Investeringar och exploateringar	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET	142 144	104 995	57 425	19 460	324 024
<i>DÄRAV: SJÄLVFINANSIERADE OBJEKT</i>	<i>-6 900</i>	<i>-3 900</i>	<i>-3 900</i>	<i>-1 900</i>	<i>-16 600</i>
SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET	135 244	101 095	53 525	17 560	307 424
AFFÄRSDRIVANDE VERKSAMHET	30 950	51 850	88 700	14 400	185 900
EXPLOATERINGSVERKSAMHET	135 900	150	-27 530	-32 330	76 190
TOTALT INKLUSIVE SJÄLVFINANSIERADE OBJEKT	281 094	156 995	118 595	1 530	558 214

Not: Kommunen planerar utifrån mandatperioder. Beslut tas årligen, där budgetåret 2020 fastställs och de två plan åren (2021-2022) antas som underlag för fortsatt planering. År 2023 ses som ett underlag för fortsatt planering, men tas inte ställning till i kommunens beslut.

Investeringar per nämnd under 2019 - 2022

Skattefinansierad verksamhet	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
Kommunstyrelsen	65 200	31 200	15 500	2 500	114 400
Teknisk nämnd	56 900	67 200	35 575	8 000	167 675
Kultur och fritidsnämnden	5 085	2 740	1 285	1 785	10 895
Barn och utbildningsnämnden	4 325	2 075	2 075	2 075	10 550
Socialnämnden	7 334	1 000	1 000	1 000	10 334
Räddningstjänsten	2 800	780	1 990	4 100	9 670
Miljö och byggnadsnämnden	500	0	0	0	500
TOTALT SKATTEFINANSIERAD	142 144	104 995	57 425	19 460	324 024

Affärsdrivande verksamhet	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
Teknisk nämnd	19 950	21 850	21 200	6 900	69 900
Elverket	11 000	30 000	67 500	7 500	116 000
TOTALT AFFÄRSDRIVANDE	30 950	51 850	88 700	14 400	185 900

Investeringar per nämnd	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
Kommunstyrelsen	65 200	31 200	15 500	2 500	114 400
Teknisk nämnd	76 850	89 050	56 775	14 900	237 575
Kultur och Fritidsnämnden	5 085	2 740	1 285	1 785	10 895
Barn och utbildningsnämnden	4 325	2 075	2 075	2 075	10 550
Socialnämnden	7 334	1 000	1 000	1 000	10 334
Räddningstjänsten	2 800	780	1 990	4 100	9 670
Elverket	11 000	30 000	67 500	7 500	116 000
Miljö och byggnämnden	500	0	0	0	500
TOTALT SKATT + AFFÄRSDRIVANDE	173 094	156 845	146 125	33 860	509 924

Total exploateringsbudget	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
Båramo	0	0	-1 500	0	-1 500
Kombiterminal Båramo, etapp 2	0	0	0	0	0
Logpoint	48 000	-26 500	-26 500	-26 500	-34 500
Mejeriet	46 000	20 000	0	0	66 000
Västra strand	400	-5 400	0	-1 500	-6 500
Byarum Öster om Järnvägen	0	0	0	0	0
Östra Strand	2 000	8 000	8 800	-1 200	17 600
Götarps hage	9 200	-1 750	-1 750	-1 750	3 950
Östermo	3 500	1 000	-200	0	4 300
Norr om Travbana	26 800	-3 200	-3 200	1 800	22 200
Sörgården	0	4 000	-1 200	-1 200	1 600
HOK 14 tomter	0	4 000	-480	-480	3 040
TOTALT EXPLOATERINGSBUDGET	135 900	150	-27 530	-32 330	76 190

Specifikation skattefinansierade investeringar

Kommunstyrelsen

Kommentar	Kommunstyrelse	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
ID 9100	Övergripande datainvestering	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
ID 9101	AME - Ombygg. övertagande Ekonomiskt bistånd	2 000	0	0	0	2 000
ID 9103	Till KS förfogande	0	0	1 500	1 500	3 000
ID 9191	Digitaliserings system AME och personalenh	1 000	0	0	0	1 000
NY	Wifi-Åldreboenden	200	0	0	0	200
ID 9164	Arbetsmiljöföreläggande från AV	1 000	0	0	0	1 000
ID 9184	Mejeriet - vårdboende	43 000	8 000	0	0	51 000
ID 9185	Mejeriet - övriga lokaler	17 000	4 000	0	0	21 000
ID 9178	Ny förskola Hok 4 avd.	0	15 500	0	0	15 500
ID 9196	Oförutsedda investeringsutgifter	0	2 700	0	0	2 700
NY	Ny Hok Skola (förskolelokal till skola + tillagningskök)	0	0	10 700	0	10 700
NY	Fenix tillagningskök	0	0	2 000	0	2 000
NY	Klevshult, enligt lokalplan BUN	0	0	300	0	300
	Inköp av mark					
ID 9105	Markinköp	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
	Markförsäljning					
ID 9107	Småhustomter	-2 000	-2 000	-2 000	-3 000	-9 000
ID 9108	Verksamhetstomter	-3 000	-3 000	-3 000	-2 000	-11 000
	Summa kommunstyrelse	65 200	31 200	15 500	2 500	114 400

Teknisk nämnd

Kommentar	Fastigheter	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
ID 9161	Maskinutrustning till kök m.m. (Fastighetsenheten)	1 000	1 000	0	0	2 000
ID 9194	Slättens förskola – 2 nya avd. + tillagningskök	11 400	1 600	0	0	13 000
NY	Fågelfors förskola	0	3 000	0	0	3 000
ID 9195	Sörgårdsskolan F-6 Skillingaryd enl lokalplan	10 000	17 000	0	0	27 000
ID 9197	Fågelfors skolan F-6 enl skolplan	0	3 000	4 075	0	7 075
ID 9192	Götafors skola F-3	1 000	9 000	20 000	0	30 000
NY	Åker, enligt lokalplan BUN	0	2 800	0	0	2 800
NY	Tillagningskök Hjortsjöskolans kök	3 000	0	0	0	3 000
NY	Övningsbyggnad Hjortsjöskolan - trä och systöjd	9 000	0	0	0	9 000
ID 9193	Träskolan (på Hjortsjöskolans område)	0	6 000	0	0	6 000
NY	Bondstorps skola F-3, enligt lokalplan	100	0	0	0	100
ID 9180	Fenix 1 – omdisp. förskola flyttar till andra lokaler	500	0	0	0	500
ID 9647	Utemiljöer, solskydd (Statsbidrag ska sökas)	500	0	0	0	500
ID 9164	Arbetsmiljöåtgärder – fastighetsenheten	1 000	0	0	0	1 000
	Summa – fastigheter	37 500	43 400	24 075	0	104 975

Kommentar	Gator och vägar	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
ID 9205	Beläggningsarbeten, nya projekt	350	350	350	350	1 400
ID 9908	Belägningsunderhåll, reinvestering	1 500	1 700	1 900	2 100	7 200
ID 9203	Kollektivtrafikförbättringar	300	1 000	0	300	1 600
ID 9204	Trafiksäkerhetsförbättringar	300	300	300	300	1 200
ID 9220	Tillgänglighetsförbättringar på offentliga platser	50	50	50	50	200
ID 9230	Centrumutveckling (Storgatan Skillingaryd)	2 000	5 500	0	0	7 500
ID 9231	Bro Kapellgatan Vaggeryd	500	3 200	0	0	0
ID 9208	Asfaltsbeläggning Travbanan Vaggeryd	500	0	0	0	500
ID 9232	Infrastrukturella åtgärder	800	800	800	800	3 200
	Summa gator och vägar	5 800	9 700	3 400	3 900	22 800

Kommentar	GC-vägar	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
ID 9287	Skillingaryd - Badplatsen Linneryd	7 000	0	0	0	7 000
ID 9910	Vaggeryd – Taglarpsvägen (Bäck innan)	1 000	0	0	0	1 000
ID 9276	Infrastrukturella åtgärder, GC-vägar	400	400	400	400	1 600
ID 9907	Mejeriet utemiljö, allmän platsmark	0	4 000	0	0	4 000
NY	Hok GC-tunnel Rv. 30	0	500	4 000	0	0
NY	Gång- och cykelbro över Hjortsjön	0	0	0	500	0
	Summa GC-vägar	8 400	4 400	400	400	13 600

STRATEGISK PLAN OCH BUDGET VAGGERYDS KOMMUN 2020

Belysning:						
ID 9211	*) Diverse projekt, belysning	150	150	150	150	600
ID 9902	Energisparåtgärder	2 000	2 000	2 000	0	6 000
	Summa belysning	2 150	2 150	2 150	150	6 600
	*) Prioritering Bondstorp					

Kommentar	Parker och lekplatser:	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
ID 9215	Påspengar, park	150	150	150	150	600
ID 9905	Lekplatser	0	1 000	0	1 000	2 000
ID 9903	Synliggöra och tillgänglighetsförbättra vattendragen i Vaggeryds kommun	500	500	0	0	1 000
	Summa parker och lekplatser	650	1 650	150	1 150	3 600

Kommentar	Exploatering (mindre insatser)	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
ID 9272	Etablering nya verksamhets- och bostadsområden	500	4 000	4 000	1 000	9 500
	Summa exploatering	500	4 000	4 000	1 000	9 500

Kommentar	Gårds- och vägbelysning	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
ID 9912	Gårds och vägbelysning landsbygd	1 000	1 000	500	500	3 000
	Summa Gårds- och vägbelysning	1 000	1 000	500	500	3 000

Kommentar	Maskiner- och bilar	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
ID 9225	Maskiner	600	600	600	600	2 400
ID 9226	Bilar inklusive eventuellt Elbilar	300	300	300	300	1 200
	Summa maskiner- och bilar	900	900	900	900	3 600

Kommentar	Totalt teknisk verksamhet	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
	Summa teknisk verksamhet	19 400	23 800	11 500	8 000	62 700

Not: Budgetberedningen uppmanar tekniska utskottet att noggrant följa trafikverkets nationell och regionala planer där bidrag kan sökas kopplat till GC-vägar.

Kultur och fritidsnämnd

Kommentar	Kultur och fritidsverksamhet	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
	Anläggningar för utomhusidrott					
ID 9401	Movalla, Vaggeryds IP investeringar i byggnader och maskinell utrustning	800	800	400	400	2 400
	Summa anläggningar för utomhusidrott	800	800	400	400	2 400
	Rörligt friluftsliv					
ID 9420	Vandring, cykel, kanot, ridning, motionsspår, skidbackar	0	200	200	200	600
ID 9433	Ny belysning elljusspår Vaggeryd	900	0	0	0	900
ID 9435	Ny belysning elljusspår Skillingaryd	0	900	0	0	900
ID 9455	Aktivitetsplatser Skillingaryd	0	0	500	0	500
	Summa rörligt friluftsliv	900	1 100	700	200	2 900
	Friluftsbad och camping					
ID 9421	Kommunala badplatser, utrustning	100	100	0	0	200
ID 9456	Hjortsjöns camping, upprustn. servicebyggnad	2 400	0	0	0	2 400
	Summa friluftsbad och camping	2 500	100	0	0	2 600
	Konst & utställningsverksamhet					
ID 9431	Konstinköp	35	35	35	35	140
	Summa konst- och utställningsverksamhet	35	35	35	35	140
	Biblioteksverksamhet					
ID 9424	Utrustning för teknikutveckling	150	150	150	150	600
	Summa biblioteksverksamhet	150	150	150	150	600
	Kulturmiljöer					
ID 9432	Ny lokal för Bissefällarsamlingen	0	0	0	0	0
	Summa kulturmiljöer	0	0	0	0	0
	Kultur och fritidsanläggningar					
ID 9458	Kulturskolan - Instrument och teknisk utrustn.	700	0	0	0	700
ID 9434	Vaggeryds simhall, modernisering och renovering	0	555	0	1 000	1 555
	Kultur och fritidsanläggningar	700	555	0	1 000	2 255
	Totalt kultur- och fritidsnämnd	5 085	2 740	1 285	1 785	10 895

Kommentar	Barn- och utbildningsnämnd	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
ID 9646	Inventarier ny förskoleavdelning	250	0	0	0	250
ID 9648	Inventarier till kök	1 000	0	0	0	1 000
ID 9222	Skolskjutsar angöring på landsbygd	75	75	75	75	300
ID 9649	Inventarier - generellt	1 000	0	0	0	1 000
ID 9653	Arbetsmiljöätgärder/Inventarier	2 000	0	0	0	2 000
NY	BUN Arbetsmiljöätg./Inv./kök/ny verksamhet	0	2 000	2 000	2 000	6 000
	Totalt barn- och utbildningsnämnd	4 325	2 075	2 075	2 075	10 550

Kommentar	Socialnämnd	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
ID 9715	Arbets tekniska hjälpmedel	84	0	0	0	84
ID 9721	Nytt verksamhetssystem anskaffning	2 500	0	0	0	2 500
ID 9722	Nytt verksamhetssystem implementering	1 750	0	0	0	1 750
ID 9724	Välfärdsteknik Soc (effektivitetshöjande)	1 000	0	0	0	1 000
ID 9727	ordningställande missbruksboende	1 000	0	0	0	1 000
ID 9725	SOC Inventarier generellt/Arbetsmiljöåtgärder	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
	Totalt Socialnämnd	7 334	1 000	1 000	1 000	10 334

Kommentar	Räddningstjänst	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
NY	Släck-/räddningsfordon, Skillingsaryd	0	0	0	4 100	4 100
ID 9822	Tankfordon	2 800	0	0	0	2 800
ID 9821	Efterfordon	0	80	40	0	120
NY	Båt + släp	0	0	200	0	200
NY	Båt + släp	0	0	200	0	200
NY	Transportfordon	0	450	0	0	450
NY	Besiktningsfordon	0	0	450	0	450
NY	Ledningsfordon	0	0	750	0	750
NY	Utalameringsutrustning	0	0	350	0	350
NY	Rakel	0	250	0	0	250
	Totalt Räddningstjänst	2 800	780	1 990	4 100	9 670

Kommentar	Miljö och byggnadsnämnd	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
ID 9913	Verksamhetssystem/ digitalisering	500	0	0	0	500
	Totalt Miljö och byggnadsnämnd	500	0	0	0	500

Självfinansierade investeringar – utgår ej kapitaltjänst kompensation

Kommentar	Självfinansierade investeringar	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
	Teknisk nämnd					
ID 9902	Energibesparande åtgärder	-2 000	-2 000	-2 000	0	-6 000
	Maskiner- och bilar					
ID 9225	Maskiner	-600	-600	-600	-600	-2 400
ID 9226	Bilar	-300	-300	-300	-300	-1 200
	Socialförvaltningen					
ID 9725	SOC Inventarier generellt/Arbetsmiljöåtgärder	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-4 000
ID 9727	ordningställande missbruksboende	-1 000	0	0	0	-1 000
ID 9724	Välfärdsteknik - Vård och omsorg (effektivitetshöjande)	-1 000	0	0	0	-1 000
	Kommunstyrelsen					
ID 9191	Digitaliserings system AME m flera	-1 000	0	0	0	-1 000
	SUMMA SJÄLVFINANSIERADE OBJEKT	-6 900	-3 900	-3 900	-1 900	16 600

Affärsdrivande verksamhet

Kommentar	Specifikation affärsdrivande investeringar	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
	Va-anläggningar					
ID 9279	VA Etablering nya verksamhets- och bostadsområden	1 000	3 000	3 000	1 000	8 000
ID 9364	VA Utredningar utökade verksamhetsområden	100	100	100	100	400
ID 9311	VA Ledningsförnyelse i befintliga va-ledningsnät	4 000	5 000	6 000	7 000	22 000
ID 9302	VA Överföringsledn. Hagafors - Svenarum - Hok	15 000	10 000	1 000	0	26 000
ID 9369	VA mindre Reinvesteringar VA-anläggningar (verken)	400	400	400	400	1 600
ID 9318	Energisparåtgärder	100	100	100	100	400
	Enbart vatten					
ID 9953	Förstärkning och ökad säkerhet av råvattentäkt	2 000	500	1 000	0	3 500
ID 9954	Överföringsledning till vattentorn Vaggeryd	0	4 700	0	0	4 700
	Enbart avlopp					
ID 9349	Avloppspumpstationer förnyelse	0	700	0	700	1 400
ID 9951	Kapacitetsåtgärder och tillbyggnad avloppsreningsverk i Skillingaryd	0	0	8 000	0	8 000
NY	Ny huvudpumpstation i Vaggeryd	0	0	3 000	0	3 000
NY	Rivning av gamla avloppsreningsverket i Vaggeryd	0	0	1 000	0	1 000
ID 9399	Anslutningsavgifter	-2 650	-2 650	-2 400	-2 400	-10 100
	Summa Va-anläggningar	19 950	21 850	21 200	6 900	69 900
	Totalt Teknisk nämnd	19 950	21 850	21 200	6 900	69 900

STRATEGISK PLAN OCH BUDGET VAGGERYDS KOMMUN 2020

Elverk (elnätet)						
	Ledningar och stationer	10 800	7 500	5 000	5 000	28 300
	Mätarbyten	200	2 500	2 500	2 500	7 700
	Ny 40 kW kabel Waggeryd Cell – Hermes	0	20 000	0	0	20 000
	Ny Station 130/40/10 Waggeryd Cell	0	0	60 000	0	60 000
	Totalt Elverksstyrelse	11 000	30 000	67 500	7 500	116 000
	SUMMA INVESTERINGAR AFFÄRSDRIVANDE VERKSAMHET	30 950	51 850	88 700	14 400	185 900

Kod	Specifikation exploateringsområde Båråmo	Budget 2011-2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
ID 9553	Exploateringskostnader Båråmo industriområde etapp 2, söder vägbro						
Akt. 785	Tomtmark A+B terrassering (ca 27 ha)	11 000					
Akt. 248	Spårbyggnad	5 900					
Akt. 241	Gatubyggnad	6 200					
Akt. 275	Dagvattensystem diken och trummor	5 500					
Akt. 245	VA-anläggningar vatten+ spill	1 200					
Akt. 790	Brandvatten	200					
Akt. 784	Arkeologi	1 000					
ID 9105	Markinköp (ca 18 ha)	3 000					
	Exploateringsinkomster, Båråmo industriområde söder vägbro						
ID 9108	Markförsäljning	0	0				
ID 9399	Anslutningsavgifter	0	0		-1 500	0	-1 500
ID 9553	Mötesspår Trafikverket (norr om vägbro)	-5 900					
ID 9553	Smedjegatans förlängning, Skillingaryd, enligt detaljplan	1 930					
	SUMMA EXPLOATERINGSOMRÅDE BÅRAMO	30 030	0	0	-1 500	0	-1 500

Kod	Exploatering Västra Strand	Budget 2011 - 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
ID 9961	Utgifter verksamhetsområden Västra strand		12 000	1 000	0	1 000	14 000
ID 9399	Anslutningsavgifter		-2 600	-1 400	0	-500	-4 500
ID 9107	Försäljningsinkomster		-9 000	-5 000	0	-2 000	-16 000
	SUMMA VÄSTRA STRAND	0	400	-5 400	0	-1 500	-6 500

Kod	Exploatering Mejeriet	Budget 2011-2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
ID 9188	Mejeriet – trygghetsboende	8 000	38 000	20 000	0	0	58 000
		0	0	0	0	0	0
ID 9907	Mejeriet (parkering mm)	0	8 000	0	0	0	8 000
	SUMMA MEJERIET	8 000	46 000	20 000	0	0	66 000

STRATEGISK PLAN OCH BUDGET VAGGERYDS KOMMUN 2020

Kod	Exploatering Logpoint, Stigamo	Budget 2007- 2018	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Mandatperiod 2019-2022
ID 9281	Exploateringsutgift, industriområde LogPoint, Stigamo	105 000	60 000				60 000
	Trafikplats Riksväg 30	16 000	0				
	Gator, gc-vägar, busshållplatser, naturmark mm.	20 000	0				
	Bredband inom industriområdet	1 000	0				
	Arkeologi	2 500	0				
	*) Dikessystem	20 000	0				
	Lastbilsparkering (40 platser inhägnad med toalettbyggnad)	0	0				
	Konstverk 3 stycken	2 000	0				
	VA-system inom området (inkl. dagvattendammar)	11 000	0				
	VA anslutningsavgift Jönköpings kommun	10 000	0				
	Brandvatten	0					
ID 9105	Markinköp	30 000	0				
ID 9281 Akt. NY	Informationstavla E4 an			1 500			1 500
	Exploateringsinkomster, industriområde LogPoint, Stigamo						
ID 9108 Akt. 962	Markförsäljning	0	-10 000	-25 000	-25 000	-25 000	-85 000
ID 9281	Skog	-3 500	-1 000	-500	-500	-500	-2 500
ID 9399	Anslutningsavgifter	-900	-1 000	-2 500	-2 500	-2 500	-8 500
	S.A EXPLOATERINGSOMRÅDE LOGPOINT, STIGAMO	213 100	48 000	-26 500	-28 000	-28 000	-34 500

Kod	Exploatering Byarum Öster om järnvägen	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
	Exploateringsutgifter					
ID 9955	Gatubyggnad	0	0	0	0	0
ID 9956	Vatten- och avlopp	0	0	0	0	0
	Detaljplan					
	Exploateringsinkomster					
ID 9108	Markförsäljning	0	0	0	0	0
ID 9399	Anslutningsavgifter	0	0	0	0	0
	SUMMA EXPLOATERINGSOMRÅDE, BYARUM	0	0	0	0	0

Kod	Exploatering Östra strand	Budget tom 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
ID 9206	Exploateringsutgifter	600	2 000	8 000	10 000	0	20 000
ID 9105	Tomtmark						
	Gatubyggnad						
	Vatten- och avlopp						
	Detaljplan						
	Exploateringsinkomster						
ID 9107	Markförsäljning		0	0	-1 000	-1 000	-2 000
ID 9399	Anslutningsavgifter		0	0	-200	-200	-400
	SUMMA EXPLOATERINGSOMRÅDE ÖSTRA STRAND	600	2 000	8 000	8 800	-1 200	17 600

STRATEGISK PLAN OCH BUDGET VAGGERYDS KOMMUN 2020

Kod	Exploatering Götärps hage	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
	Exploateringsutgifter					
	Kommunal infrastruktur inkl. terrassering tomtmark, delområde 2	0	0	0	0	0
	Anläggningskostnad vatten- och avlopp, delområde 2	0	0	0	0	0
ID 9957	Kommunal infrastruktur, östra området, delområde 1	0	0	0	0	0
	Anläggningskostnad vatten- och avlopp, delområde 1	0	0	0	0	0
ID 9957	Tomtmark	5 900	0	0	0	5 900
ID 9957	Gatubyggnad	1 800	0	0	0	1 800
ID 9958	Vatten- och avlopp	2 000	0	0	0	2 000
	Detaljplan					
	Exploateringsinkomster					
ID 9107	Markförsäljning	-500	-1 500	-1 500	-1 500	-5 000
ID 9399	Anslutningsavgifter	0	-250	-250	-250	-750
	SUMMA EXPLOATERINGSOMRÅDE GÖTARPS HAGE	9 200	-1 750	-1 750	-1 750	3 950

Kod	Exploatering Östermo	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
	Exploateringsutgifter					
NY	Tomtmark	0	1 000	0	0	1 000
ID 9962	Gatubyggnad	2 500	0	0	0	2 500
ID 9963	Vatten- och avlopp	1 000	0	0	0	1 000
	Aktualisera detaljplanen					
	Exploateringsinkomster					
ID 9108	Markförsäljning	0	0	0	0	0
ID 9399	Anslutningsavgifter	0	0	-200	0	-200
	SUMMA EXPLOATERINGSOMRÅDE ÖSTERMO	3 500	1 000	-200	0	4 300

Kod	Exploatering Sörgården Bostadsområde	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
Ny	Exploateringsutgifter		4 000			4 000
	Tomtmark					
	Gatubyggnad					
	Vatten- och avlopp					
	Detaljplan					
	Exploateringsinkomster					
ID 9107	Markförsäljning			-1 000	-1 000	-2 000
ID 9399	Anslutningsavgifter			-200	-200	-400
	SUMMA EXPLOATERINGSOMRÅDE SÖRGÅRDEN	0	4 000	-1 200	-1 200	1 600

Kod	Exploateringsområde norr om travbanan	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
	Exploateringsutgifter					
ID 9271	Tomtmark	5 000	0	0	5 000	10 000
ID 9271	Gatubyggnad inkl. GC, vägdiken, belysning m.m.	11 000	0	0		11 000
ID 9964	Vatten- och avlopp	5 000	0	0		5 000
	Detaljplan					
	Brandvattenkostnader					
ID 9805	Brandvatten	9 000	0	0		9 000
	Exploateringsinkomster					
ID 9108 Akt. 9062	Markförsäljning	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-12 000
ID 9399	Anslutningsavgifter	-200	-200	-200	-200	-800
	SUMMA EXPLOATERINGSOMRÅDE NORR OM TRAVBANAN, VAGGERYD	26 800	-3 200	-3 200	1 800	22 200

Kod	Exploatering Hok 14 tomter	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Mandatperiod 2019-2022
Ny	Exploateringsutgifter		4 000			4 000
	Tomtmark					
	Gatubyggnad					
	Vatten- och avlopp					
	Detaljplan					
	Exploateringsinkomster					
ID 9107	Markförsäljning			-400	-400	-800
ID 9399	Anslutningsavgifter			-80	-80	-160
	SUMMA EXPLOATERINGSOMRÅDE Hok 14 tomter	0	4 000	-1 200	-1 200	3 040

Valnämnd

Ordförande: Mats Jonsson

Verkställande tjänsteman: Torbjörn Åkerblad

Antal årsarbetare: 0 årsarbetare

Valnämnden handhar alla uppgifter och organiserar genomförandet av de allmänna valen till riksdagen, landsting och kommunfullmäktige samt val till EU-parlamentet.

Verksamheten är lagreglerad och kan förutom ovanstående val, även omfatta till exempel lokala, regionala eller riksomfattande folkomröstningar.

Driftram 2020	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Driftram (nettokostnad)	192	300	25

Politisk kommentar till ekonomisk fördelning

Valnämnden aktiveras inte 2020.

Revisionsnämnd

Ordförande: Bo Holst

Verkställande tjänsteman: Torbjörn Lindberg

Antal årsarbetare: 0 årsarbetare

Kommunrevisionen är kommunfullmäktiges granskningsorgan och har till uppgift att granska nämndernas och styrelsers verksamhet. Revisorerna ska bedöma om verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om nämndernas interna kontroll är tillräcklig. Kommunrevisionen skall enligt kommunallagen granska all kommunal verksamhet årligen. Detta ställer krav på revisionen att noggrant följa nämndernas styrning och ledning, verksamheternas effektivitet och interna kontroll. Revisorerna ska även granska beslutens lagenlighet.

Driftram 2020	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Driftram (nettokostnad)	735	750	750

Resultatfond, tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018
Revisionsnämnd	0,1	0,2	0,2

Politisk kommentar till ekonomisk fördelning

Kommunrevisionens budgetram förstärktes i budget 2017 med 50 tkr till 750 tkr. I Strategisk plan och budget för 2019-2021 sänktes ramen till 700 tkr. Kommunfullmäktige har vid sammanträdet den 3 september 2018 förstärkt budgeten för kommunrevisionen 2019 med 50 tkr till 750 tkr. Inför 2020 är driftsramen oförändrad jämfört 2019.

Överförmyndarverksamhet

Oppositionsråd: Kenth Williamsson

I varje kommun ska det enligt föräldrabalken finnas en överförmyndare eller nämnd. I Vaggeryds kommun gäller numera överförmyndare. Denna post innehas av oppositionsrådet. Verksamheten är obligatorisk och styrs av föräldrabalkens lagstiftning. Överförmyndaren utövar tillsyn över och granskar gode mäns, förvaltares och förmyndares verksamhet. Denna tillsyn avser att ge garanti mot rättsförluster. Det kan avse underåriga, personer som på grund av hög ålder, sjukdom, psykisk störning eller andra funktionshinder inte kan tillvarata sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för person. Överförmyndaren står i sin tur under länsstyrelsens tillsyn.

Driftram 2020	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Driftram (nettokostnad)	1 540	800	1 100

Politisk kommentar till ekonomisk fördelning

Överförmyndarverksamhetens budgettram förstärktes i budget 2017 med 100 tkr till 900 tkr. Verksamhetens omfattning, inte minst kopplat till det mottagande som Sverige gjorde av nyanlända under 2015 har inneburit att volymerna ökat och av det skälet motiverat en höjning med 100 tkr inför 2017. I framåtblicken beskrivs bland annat att antalet ensamkommande barn minskat kraftigt och att denna utveckling kommer fortsätta framöver.

Den 1/7 2017 ändrades statsbidragen för ensamkommande barn. Från att eftersöka kostnader från Migrationsverket för gode män till ett system med generella statsbidrag. Detta har inneburit att verksamheten utifrån förändringen fortsättningsvis får ett fast belopp för varje anvisad individ. Det innebär också att de anvisningar som skett innan 1/7 2017 inte längre berättigar till statsbidrag. Utifrån kommunens förutsättningar och den minskning av ärenden som pågått en längre period, avmattningen av ensamkommande barn har anslaget minskat med 100 tkr till 800 tkr år 2019. Kostnaden för verksamheten har dock ökat något jämfört med tidigare då vi fick riktade bidrag för EKB-verksamheten jämfört med det nuvarande systemet med pengar i påse. Kansliverksamheten är samordnad inom ramen för GGVV-kommunerna med säte i Värnamo. Förvaltningen i Värnamo har minskats sin verksamhet med en tjänst, vilket innebär att Vaggeryds kostnad sjunkit med 70 tkr. Sammantaget kostar verksamheten i Värnamo ungefär 600 tkr år 2020 därtill ska läggas arvoden för Gode män samt lägre intäkter från Migrationsverket. Förutsättningarna att rationalisera verksamhet finns i nuläget inte utan medel behöver tillskjutas för att få en mer överensstämmande budget. Budgeten har därför stärkts med 300 tkr år 2020 till totalt 1 100 tkr.

Kommunstyrelse

(Exklusive Räddningstjänst och Överförmyndare)

Ordförande: Gert Jonsson

Förvaltningschef: Annika Hedvall

Antal årsarbetare: 75 årsarbetare

- Kommunstyrelsen (KS) ska som **ledningsfunktion** leda och samordna kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet, och över den verksamhet som bedrivs av kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund.
- KS ska som **styrfunktion** utöva en samordnad styrning av kommunen och leda arbetet med att ta fram styrdokument inklusive mål, riktlinjer och ramar.
- KS ska som **uppföljningsfunktion** följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och följa upp de fastställda målen.

KS ansvarar t.ex. för kommunens ekonomi, arbetsgivarpolitiska frågor, mark och bostadspolitik, strategiska fastighetsfrågor samt översiktsplanering och detaljplanering, miljömål, näringslivsfrågor, energi och klimatplanering och informationsverksamhet. Kommunstyrelsen har som **särskild uppgift** att vara Räddningsnämnd, Krisledningsnämnd, Arbetslöshetsnämnd samt Arkivmyndighet.

KS **fullgör kommunens uppgifter** enligt lagar och förordningar inom försörjningsstöd, flyktingmottagning och arbetsmarknadsåtgärder samt ansvarar för berörd driftverksamhet. Likaså verksamheten inom räddningstjänsten.

Driftram 2020	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Driftram (nettokostnad)	63 126	67 639	68 884
Resursfördelningsmodell (IFO)			20
Lönerevision april – dec 2019		1 143	
Lönerevision jan-april 2020			399
Strukturförändringar			50
Kapitaltjänstkostnad utfall 2018 justeras april-19		102	
Politiska beslut ökade resurser			0
Politiska beslut minskade resurser			-20
Rättelse – organisationsförändringar			899
Effektivitet			-1 520
Driftram (nettokostnad)	63 126	68 884	68 712

Not: Ovan rättelse om 899 tkr förklaras av 174 tkr * 2 = 348 tkr = 50 % av HR specialist där medel flyttats från BUN och SN. Likaså IT-tekniker 565 tkr för IT-satsning i skolan. Medel flyttas till IT-enheten från BUN. Budgetmedel för Nattvandring samlas hos KoF och KS bidrar med 14 tkr. Strukturför. 50 tkr avser statligt bidrag kopplat till analys i ÖP kopplat till klimatanpassning. Av lönerevisionen april – dec 2019 avser 78 tkr id 7520 och 7521 och för 2020 är motsvarande belopp 30 tkr. KS har 400 tkr i reserv, under kommundirektör, om behov uppstår inom ekonomiskt bistånd.

Politisk kommentar till ekonomisk fördelning

KS utmaning handlar om effektivisera kommungemensamma processer genom verksamhetsutveckling. Vikten av uppföljning och omvärldsbevakning kopplat till extern finansiering behöver stärkas. Investerings- och exploateringsnivåerna är höga under flera år framöver, likaså antalet projekt. Effektiviseringsuppdraget uppgår till 1 520 tkr där kommunstyrelsen politiskt kommer pröva Webbsändning från Kommunfullmäktige och prenumerationer av t.ex. dagens samhälle. Likaså en ny och effektivare inriktning av näringslivsverksamheten. VSBO tillsammans med AME kommer se över rutiner för bostadsuthyrning.

Resultatfond	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018
Kommunstyrelse	20,6	22,5	22,1
Flyktingfond	8,3	8,3	8,3

Kommunstyrelse - Räddningstjänst

Ordförande: Gert Jonsson

Förvaltningschef: Fredrik Björnberg

Antal anställda, räddningstjänst deltid: 35 deltidsanställda

Antal årsarbetare adm: 4

Kommunen har ett ansvar att arbeta utifrån ett flertal lagstiftningar inom området trygghet och säkerhet bland annat ”Lag om skydd mot olyckor”, ”Lag om brandfarliga och explosiva varor” samt ”Lag om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap”. I Vaggeryds kommun har räddningstjänsten ansvar för att samordna arbetet inom trygghets- och säkerhetsområdet.

Räddningstjänsten arbetar utifrån ovanstående med förebyggande verksamhet mot bränder och olyckor. En viktig del av denna verksamhet är utbildning och rådgivning till allmänheten och andra utanför räddningstjänstens organisation.

Räddningstjänsten ansvarar för att kommunen har en beredskap och förmåga för att ingripa vid olyckor. Räddningstjänsten i Vaggeryds kommun utgör också en del av länets samlade uttryckningsorganisation via samarbetsorganet RäddSam F. På samma sätt ingår kommunen via räddningstjänsten som en del i FSamverkan vilket utgör länets samlade krishanteringssamverkan.

Räddningstjänsten utför bland annat hjärtstoppssassistans, restvärderäddning och lyfthjälp enligt tecknade avtal.

Området trygghet och säkerhet omfattar inte bara olyckor utan även till exempel lokalt brottsförebyggande arbete, kommunens interna säkerhetsarbete samt krishantering i ett vidare perspektiv inklusive planering för civilt försvar. Kommunens säkerhets- och beredskapssamordnarfunktion tillhör därför räddningstjänsten

Driftram 2020	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Driftram (nettokostnad)	11 440	11 501	11 788
Lönerevision april – dec 2019		297	
Lönerevision jan-april 2020			101
Kapitaltjänstkostnad utfall 2018 justeras april-19		-10	
Politiska beslut ökade resurser			350
Politiska beslut minskade resurser			
Rättelse - organisationsförändringar			
Effektivitet			-25
Driftram (nettokostnad)	11 440	11 788	12 214

Not: Lönekompensationen är beräknad så att nya centrala avtal är finansierade, avtalet innebär en högre kompensation än tidigare avtal.

Politisk kommentar till ekonomisk fördelning

Verksamheten tillförs 350 tkr som medfinansiering till att anställa ytterligare en heltidsmedarbetare som bland annat ska arbeta med tillsynsverksamhet. Vissa taxor anpassas ytterligare till marknaden som ett led i att balansera avgifts- och skattefinansieringen av verksamheten. Effektiviseringsuppdraget uppgår till 25 tkr.

Resultatfonder	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018
Räddningstjänst	0,1	0,2	0,3
Civilt försvarsfond	1,2	1,2	1,2

Teknisk nämnd

Ordförande: Jerry Karlsson

Förvaltningschef: Magnus Ljunggren

Antal årsarbetare: 29

Teknisk nämnden ansvarar för

- Fastighetsförvaltning så som utförande av byggande, drift- och underhållsåtgärder enligt underhållsplan samt reinvesteringar av kommunens fastigheter och därtill hörande yttre miljö.
- Uthyrning av lokaler för kommunens verksamheter enligt kommunstyrelsens fastställda principer
- Väghållning för kommunala gator, vägar, broar, gång- och cykelvägar, torg och andra allmänna platser
- Teknisk nämnd är trafiknämnd och ansvarar för trafikföreskrifter, parkeringsövervakning, sanktionsavgifter, trafikanordningsplaner, parkeringstillstånd för rörelsehindrade samt järnvägsinfrastrukturförvaltning.
- Förvaltning av allmänna lekplatser, parker, och grönområden.
- Förvaltning av kommunala naturreservat, kommunens skogar, naturområden och markreserv.
- Den kommunala vatten- och avloppsförsörjning och initiera verksamhetsområden samt skyddsområden.
- Vatten- och avloppsanläggningar, kommunala dricksvatten-, spillvatten- och dagvattenanläggningarna.
- Kommunal deponi och kommunala avfallsupplag.
- Bidragsgivning för enskilda vägar utifrån kommunfullmäktiges fastställda principer.
- Landsbygdsbelysning utifrån kommunfullmäktiges fastställda principer.
- Upplåtelse av allmän plats.
- Tillståndsgivning för entreprenader för grävande i allmän platsmark.
- Kommunala vattenfördämningar utifrån dammsäkerhetskrav frånsett dammarnas regleringar.

Driftram 2020	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Driftram (nettokostnad)	27 844	28 959	32 744
Resursfördelningsmodell			441
Lönerevision april – dec 2019		239	
Lönerevision jan-april 2020			98
Kapitaltjänstkostnad utfall 2018 justeras april-19		3 546	
Politiska beslut ökade resurser			75
Politiska beslut minskade resurser			
Rättelse - organisationsförändringar			
Effektivitet			-386
Driftram (nettokostnad)	27 844	32 744	32 973

Politisk kommentar till ekonomisk fördelning

Teknisk nämnd har tilldelats resurser om 441 tkr utifrån en ny beslutad resursfördelningsmodell, som appliceras första gången inför verksamhetsåret 2020. Därutöver har tillskott om 3 546 tkr tillskjutits ramen 2019 för att täcka de aktiverade kapitaltjänstkostnader som genererats utifrån framförallt etapp 1 Stigamo slutredovisats men också utifrån den höga investeringsvolym som genomförts verksamhetsåret 2018. Teknisk nämnd har också fått 75 tkr för uppdraget att ansvara för renhållning på allmänna platser i kommunen. Samtliga nämnder och styrelser arbetar för en effektivare administration och ärendehantering såväl centralt som ute i nämnderna och ett effektivitetskrav på totalt -1,5 miljoner kronor fördelas proportionellt utifrån storleken på nämndernas ramar. Teknisk nämnd har utifrån detta 65 tkr i effektivitet. Nämnderna ansvarar för prioriteringar utifrån beslutad budgetram. I de fall nämnden bedömer att en förändring är av principiell betydelse ska nämnden föra ärendet vidare för beslut i kommunfullmäktige.

Resultatfonder	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018
Teknisk nämnd	6,4	7,1	6,9
Beläggningsunderhåll (asfaltkartell)	1,6	1,6	1,6
Vatten och avlopp (innan vattentjänstlagen)	0,5	0,5	0
Vatten och avlopp (utifrån vattentjänstlagen)	- 1,6	-1,5	0,3
Deponi renhållning	4,6	5,0	5,0

Elverksstyrelse

Ordförande: Thomas Axelsson

Förvaltningschef: Rikard Larsson

Antal årsarbetare: inga anställda

Elverket äger, driver och underhåller ledningsnät för eldistribution samt försäljer anslutningstjänster inom sitt distributionsområde. Distributionsområdet finns i huvudsak inom Vaggeryds kommun men också delvis i Gislaveds och Gnosjö kommuner. Elverkets verksamhet regleras i väsentliga delar av särskilda lagar, förordningar och myndighetsinstruktioner.

Genom lokal närvaro erbjuds kunderna hög kvalitet på elöverföringen och god service och bidrar på så sätt till kommunens målsättning om att vara en god och attraktiv kommun att leva, bo och verka i.

Driftram 2020	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Driftram (nettokostnad)	- 3 668	-2 000	-2 000

Politisk kommentar till ekonomisk fördelning

Elverkets utdelning uppgår till 2 mnkr för 2020, vilket är samma nivå som under 2019. Tarifferna har höjts med ungefär 20 procent inför 2019 i syfte att hantera den investeringsvolym som planerades 2019. Den beräknas nu istället genomföras med start 2020. Det är i linje med att kunna möta de utmaningar som finns inom elförsörjningen i kommunen. En utredning pågår där bolagisering av Elverket som dotterbolag till Vaggeryds Energi AB är utgångspunkten. Givet en övergång till dotterbolag kan förutsättningarna ändras något.

Resultatfonder	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018
Elverkets resultatfond	21,9	24,8	27,0

Miljö- och byggnämnd

Ordförande: Peter Sjöberg
Förvaltningschef: Anna Jönsson
Antal årsarbetare: 11

Nämnden har kommunfullmäktiges uppdrag att svara för tillsyn, bevilja lov, ge tillstånd med villkor samt meddela råd och anvisningar enligt bl a miljöbalken, plan- och bygglagen, livsmedelslagen etc.

Nämnden har kommunfullmäktiges uppdrag att ansvara för kalkning av sjöar och vattendrag och är ansvarig nämnd för naturvård samt svara för provtagning som ålagts kommunen med anledning av miljö kvalitetsnormer för luft. Nämnden ska också bedriva sin verksamhet så att kommunens miljömål uppfylls.

Nämndens arbetsuppgifter omfattar prövning av bygglov, anmälan, samråd, startbesked, rivningslov, marklov och förhandsbesked samt obligatorisk ventilationskontroll.

Nämnden ska uppmärksam följa den allmänna utvecklingen inom sitt ansvarsområde samt ta initiativ och vidta de åtgärder som den finner lämpliga.

I enlighet med artikel 5 i Romfördraget är nämnden liksom alla myndigheter och domstolar inom Europeiska Unionen skyldig att tillse att EG-rätten följs.

Nämnden ska handlägga och besluta med saktighet och opartiskhet i sin myndighetsutövning (1 kap 9 § regeringsformen). I sin myndighetsutövning är nämnden helt fristående från fullmäktige, övriga kommunala styrelser och nämnder (11 kap 7 § regeringsformen).

Driftram 2020	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Driftram (nettokostnad)	4 205	5 863	6 140
Lönerevision april – dec 2019		173	
Lönerevision jan-april 2020			58
Kapitaltjänstkostnad utfall 2018 justeras april-19		104	
Politiska beslut ökade resurser			
Politiska beslut minskade resurser			
Rättelse - organisationsförändringar			
Effektivitet			-1 020
Driftram (nettokostnad)	4 205	6 140	5 178

Politisk kommentar till ekonomisk fördelning

Miljö och byggnämndens verksamhet finansieras av såväl skatt som taxor och avgifter. Proportionerna varierar över tid beroende på olika faktorer såsom konjunktorens inverkan på efterfrågan av olika uppdrag/tjänster inom ansvarsområdet. Det är viktigt att förvaltningen fortsätter att utveckla sina processer till nytta för både medborgare och medarbetare. Taxor och avgifter, tillsammans med en successivt effektivare verksamhet utgör grund för den politiska prioriteringen inför 2020. Samtliga nämnder och styrelser arbetar för en effektivare administration och ärendehantering såväl centralt som ute i nämnderna och ett effektivitetskrav på totalt -1,5 miljoner kronor fördelas proportionellt utifrån storleken på nämndernas ramar. Miljö och byggnadsnämnden har utifrån detta 20 tkr i effektivitet. Nämnderna ansvarar för prioriteringar utifrån beslutad budgetram. I de fall nämnden bedömer att en förändring är av principiell betydelse ska nämnden föra ärendet för beslut i KF.

Resultatfond	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018
Miljö och byggnadsnämnd	7,5	8,5	10,2
Kalkning	0,3	0,4	0,4

Barn- och utbildningsnämnd

Ordförande: Jenny Larsen

Förvaltningschef: Per-Erik Lorentzon

Antal årsarbetare: 597

Nämnden har myndighetsansvar för barn- och skolbarnsomsorg, kommunalt drivna förskoleklasser och obligatoriska skolan, särskolan och de frivilliga skolformerna. Nämnden ger bidrag till och utövar tillsyn av fristående förskolor och fritidshem med enskild huvudman. Bidrag ges för elever i friskola inklusive förskoleklass.

Vid Fenix Kultur och Kunskapscentrum bedrivs förutom gymnasieutbildning, vuxenutbildning för grundläggande och gymnasial nivå, yrkesutbildning, uppdragsutbildning, utbildning i svenska för invandrare (SFI), yrkeshögskola samt särskild utbildning för vuxna (Lärvux). Skolformerna styrs av skollag och förordningar samt av de i regeringen beslutade läroplanerna och allmänna råden. Enheternas arbete styrs av upprättade utvecklingsplaner som utgår från det systematiska kvalitetsarbetet. Nämnden har från 2018 endast ansvar för den egna kostverksamheten.

Driftram 2020	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Driftram (nettokostnad)	379 723	381 308	388 048
<u>Resursfördelningsmodell</u>			
Förskola			3 337
Fritidshem			-424
Förskoleklass			-791
Grundskola			-935
Gymnasieskola			1 966
Gymnasieskola lokaler			312
Lönerevision april – dec 2019		7 160	
Lönerevision jan-april 2020			2 573
Strukturförändringar			1 650
Kapitaltjänstkostnad utfall 2018 justeras april-19		-420	
Politiska beslut ökade resurser			
Politiska beslut minskade resurser			
Rättelse – organisationsförändringar			-819
Effektivitet			-3 740
Driftram (nettokostnad)	379 723	388 048	391 177

Not: Rättelse avser flytt av budgetmedel istället för att årligen intern betala stödfunktioner som HR, IT. Posterna är 174 tkr = 25 % av HR specialist. IT-tekniker 565 tkr för IT-satsning i skolan och Nattvandring samlas hos KoF BUN bidrar med 80 tkr, totalt 819 tkr i rättelser.

Ingående resultatfond	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018
Resultatfond	11,7	11,9	8,1

Politisk kommentar till ekonomisk fördelning

Resultatet av kommunfullmäktiges resursfördelningsmodell till nämnden innebär ett tillskott om 3 465 tkr (se ovan tabell). Resursfördelningsmodellens ingående verksamhetsområden redovisas i ovan tabell, men är inte styrande i nämndens budgetprioriteringar 2020. Lönerevisionen är kompenserad för samtliga fackliga förbund t.o.m. mars 2020 (kommunal t.o.m. april). Medel för återstående period 2020 finns avsatta i en central lönepott och fördelas enligt rutin våren 2020 (efter att den löneöversynen är genomförd). Kapitaltjänstbudget och kostnad minskar med 420 tkr innevarande år beroende på dels slutavskrivningar och dels en översyn av nyttjandeperioder och komponentuppdelningar kopplat till BUNs verksamhetslokaler. Strukturförändringar plus 1 650 tkr beror på statsbidrag som skickats till kommunerna via generella statsbidrag. Dessa statsbidrag fördelas till nämnderna utifrån ändamålet med medlen. I detta fall avses obligatorisk lovskola fyra veckor årskurs 6 till 9 med 482 tkr, utökning av undervisningstiden i lågstadiet med en timme per dag 1 240 tkr, befattningsutbildning för rektorer 9

tkr. Man minskar också två statsbidrag med vardera 43 tkr, Läroplans- och skollagsförändringar (skolkommissionen) och Nyanlända elever i grundskolan (minskning p g a att utökad lovskola för nyanlända ska vara riktat). Inom skolan är effektiviseringen färre undervisningsresor genom ändrad lokalisering för särskola och särskild undervisningsgrupp samt inom barnomsorgen att ej permanenta pilotverksamheten för obekvämt arbetstid. Samtliga nämnder och styrelser arbetar för en effektivare administration och ärendehantering såväl centralt som ute i nämnderna och ett effektivitetskrav på totalt -1,5 miljoner kronor fördelas proportionellt utifrån storleken på nämndernas ramar. Barn och utbildningsnämnden har utifrån detta 740 tkr i effektivitet. Nämnderna ansvarar för prioriteringar utifrån beslutad budgetram. I de fall nämnden bedömer att en förändring är av principiell betydelse ska nämnden föra ärendet vidare för beslut i kommunfullmäktige.

Flera investeringsprojekt har genomförts och kommer att genomföras med koppling till både förskola och skola. Under investeringsavsnittet i denna budgethandling, skattefinansierade investeringar, Teknisk nämnd - fastigheter framgår de projekt som givits startbesked från kommunstyrelsen. Därutöver finns ej ännu beviljade investeringsprojekt under investeringsavsnittet – KS.

Kultur- och fritidsnämnd

Ordförande: Sverker Bernhardsson

Förvaltningschef: Göran Svensson

Antal årsarbetare: 30

Nämndens uppdrag är att ta hand om kommunens kultur- och fritidsverksamhet samt ansvara för verksamheter som bibliotek, kulturskola, sim- och sporthallar, ungdomscafé. Vidare har nämnden ansvar för bidragsgivning till föreningar och studieförbund, samt att främja den allmän-kulturella verksamheten.

Barn och ungdomsverksamheten skall särskilt uppmärksammas.

Driftram 2020	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Driftram (nettokostnad)	30 416	30 807	30 711
Lönerevision april – dec 2019		417	
Lönerevision jan-april 2020			204
Kapitaltjänstkostnad utfall 2018 justeras april-19		-513	
Politiska beslut ökade resurser			
Politiska beslut minskade resurser			
Rättelse – organisationsförändringar			146
Effektivitet			-60
Driftram (nettokostnad)	30 416	30 711	31 001

Politisk kommentar till ekonomisk fördelning

Lönerevisionen är kompenserad för samtliga fackliga förbund t.o.m. mars 2020 (kommunal t.o.m. april). Medel för återstående period 2020 finns avsatta i en central lönepott och fördelas enligt rutin våren 2020 (efter att den löneöversynen är genomförd). En extra resurs om 50 tkr finns 2020 i lönetilldelning 2020 riktat till styrelsearvodet på idrottsplatserna Movalla IP och Vaggeryds IP. Kapitaltjänstbudget och kostnad minskar med 513 tkr innevarande år beroende på dels slutavskrivningar och dels en översyn av nyttjandeperioder och komponentuppdelningar kopplat till KFNs verksamhetslokaler. Samtliga nämnder och styrelser arbetar för en effektivare administration och ärendehantering såväl centralt som ute i nämnderna och ett effektivitetskrav på totalt -1,5 miljoner kronor fördelas proportionellt utifrån storleken på nämndernas ramar. Kultur och fritidsnämnden har utifrån detta 60 tkr i effektivitet. Nämnderna ansvarar för prioriteringar utifrån beslutad budgetram. I de fall nämnden bedömer att en förändring är av principiell betydelse ska nämnden föra ärendet vidare för beslut i kommunfullmäktige.

Idrottsplatserna har också tillskjutits 800 tkr i investeringsmedel under 2019 och 2020 därefter 400 tkr årligen under mandatperioden. Samtliga investeringsprojekt framgår i budgethandlingens investeringsavsnitt.

Ingående resultatfond	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018
Resultatfond	6,1	6,4	5,4

Socialnämnd

Ordförande: Ann-Katrin Löfstedt
Förvaltningschef: Lotta Damberg
Antal årsarbetare: 377

Socialnämndens övergripande mål är att på demokratins och solidaritetens grund främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Varje kommun svarar för social- tjänsten inom sitt område och har det yttersta ansvaret för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp de behöver. Socialnämnden svarar för individ- och familjeomsorg, äldre- och funktionshinderomsorg.

Till socialnämndens uppgifter hör att göra sig väl förtrogen med levnadsförhållanden i kommunen, att medverka i samhällsplaneringen och att i samarbete med andra samhällsorgan, organisationer, föreningar och enskilda främja goda miljöer i kommunen. Vidare ska socialtjänsten svara för uppsökande verksamhet, service, upplysningar, råd, stöd och vård till de som behöver detta.

Driftram 2020	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Driftram (nettokostnad)	245 559	243 014	243 871
<u>Resursfördelningsmodell</u>			
IFO-modell			50
Äldreomsorg			1 850
Lönerevision april – dec 2019		3 249	
Lönerevision jan-april 2020			1 225
Kapitaltjänstkostnad utfall 2018 justeras april-19		-2 392	
Politiska beslut ökade resurser			6 200
Politiska beslut minskade resurser			
Rättelse - organisationsförändringar			-226
Effektivitet			-2 470
Driftram (nettokostnad)	245 559	243 871	250 500

Not: Rättelse avser flytt av budgetmedel istället för att årligen intern betala personalenheten för 25 % av HR-specialist har 174 tkr = 25 % flyttats till KS från SN. Likaså har en budget för Nattvandring i centralorterna samlats hos KoF och SN bidrar med 52 tkr, totalt 226 tkr i rättelser inför 2020.

Politisk kommentar till ekonomisk fördelning

Resultatet av kommunfullmäktiges resursfördelningsmodell till nämnden innebär ett tillskott om 1 900 tkr (se ovan tabell). Resursfördelningsmodellens ingående verksamhetsområden redovisas i ovan tabell, men är inte styrande i nämndens budgetprioriteringar 2020. Lönerevisionen är kompenserad för samtliga fackliga förbund t.o.m. mars 2020 (kommunal t.o.m. april). Vårdförbundets utfall har estimerats för att få hela budgeten klar till juni sammanträdet i KF. Skulle detta estimat avvika väsentligt mot verkligt löneutfall för denna grupp – sker en budgetjustering under hösten. Medel för återstående period 2020 finns avsatta i en central lönepott och fördelas enligt rutin våren 2020 (efter att den löneöversynen är genomförd). Kapitaltjänstbudget och kostnad minskar med 2 392 tkr innevarande år beroende på i huvudsak en översyn av nyttjandeperioder och komponentuppdelningar kopplat till verksamhetens (lokaler och boenden). Samtliga nämnder och styrelser arbetar för en effektivare administration och ärendehantering såväl centralt som ute i nämnderna och ett effektivitetskrav på totalt -1,5 miljoner kronor fördelas proportionellt utifrån storleken på nämndernas ramar. Socialnämnden har utifrån detta 470 tkr i effektivitet. Nämnderna ansvarar för prioriteringar utifrån beslutad budgetram. I de fall nämnden bedömer att en förändring är av principiell betydelse ska nämnden föra ärendet vidare för beslut i kommunfullmäktige.

Genomförandefasen i investeringsverksamheten för kommunens största projekt, ”Mejeriet” pågår och förväntas bli färdigställt under våren 2020. Mejeriet är en fastighet som ska inrymma ett särskilt boende, kontor, gemensamhetslokaler med restaurang samt 16 lägenheter för trygghetsboende. Fastigheten kommer ligga i

Skillingaryd bredvid Hemköp. En tidig beräkning av budgetbehovet för socialnämndens verksamheter inom Mejeriet år 2020 har gjorts av socialförvaltningen och redovisats för budgetberedningen. Behovet har under vissa förutsättningar estimerats till 5,2 mnkr. Motsvarande medel har tillförts socialnämnden 2020 som en politisk satsning. Därutöver ges ytterligare 1 mnkr till socialnämnden 2020 riktat till äldreomsorgen.

Socialnämnden har redovisat möjligheter kopplat till digitalisering av verksamheten för att möta medborgarnas behov på ett effektivare sätt, och har av det skälet tilldelats medel 2020 i investeringsplanen.

I de fall nämnden bedömer att en förändring är av principiell betydelse ska nämnden föra ärendet vidare för beslut i KF.

Resultatfonder	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018
Socialnämnden	-49,6	-49,2	-49,1
Ensamkommande barn	6,6	9,7	7,0

PLATS FÖR ATT GÖRA SKILLNAD

**VAGGERYDS
KOMMUN**